

Makalenin geliş tarihi: 06.12.2021
Makalenin kabul tarihi: 31.05.2022

WEB 2.0 ARAÇLARININ İKİNCİ YABANCI DİL ALMANCA DERSİNDE KULLANILMASINA YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ*

STUDENT OPINIONS ON THE USE OF WEB 2.0 TOOLS IN THE SECOND FOREIGN LANGUAGE GERMAN COURSE

Merve ÇILDIR **
Muhammet KOÇAK***

Özet

Sürekli gelişen ve insanların çoğunun günlük hayatlarının vazgeçilmez unsurlarından olan bilişim ve iletişim cihazlarının yabancı dil Almanca derslerine entegre edilmesinin olumlu sonuçlar doğurabileceği varsayımından yola çıkılan araştırmanın odak noktasını Web 2.0 olarak adlandırılan araçlar oluşturmuştur.

Araştırmada Almanca öğretimi için kullanılacak olan “Kahoot!”, “LearningApps”, “Voki” ve “Padlet” adlı araçlar Ankara’nın Keçiören İlçesinde bulunan Katip Çelebi Anadolu Lisesinin 9. sınıflarında ikinci yabancı dil Almanca derslerinde kullanılan “Wie bitte?” adlı ders kitabının birinci ünitesinin sonunda yer alan ve dört temel dil becerisini ölçen değerlendirme sorularına entegre edilmiştir. Bu kapsamda okuma becerisi “Kahoot!”, yazma becerisi “Padlet”, konuşma becerisi “Voki” ve dinleme becerisi ise “LearningApps” adlı uygulamalara bütünleştirilmiştir.

Bu yeni uygulamayla ilgili olarak öğrencilerin görüşlerini almak için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve cevaplar içerik analizi ile çözümlenmiştir. Olgu bilim (fenomenoloji) deseninin kullanıldığı araştırma kapsamında verilen cevaplar bir nitel veri analizi yazılımı olan NVivo programı ile analiz edilmiştir.

Çalışma kapsamında elde edilen verilerin analizi sonucunda öğrencilerin Web 2.0 araçları ile işledikleri Almanca dersleri ile ilgili olumlu dönütler verdikleri tespit edilmiştir. Bu kapsamda söz konusu araçların kullanımının dersi daha eğlenceli hale getirdiği, derslere daha aktif katılımı sağladığı gibi bulgular öne çıkmış, bu ve buna benzer durumların öğrenmeyi olumlu yönde desteklediği sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Web 2.0 Araçları, Alman Dili Eğitimi, Eğitim Teknolojileri

---

* Bu makale Merve ÇILDIR tarafından Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde Prof. Dr. Muhammet KOÇAK danışmanlığında tamamlanan “Web 2.0 Araçlarının İkinci Yabancı Dil Almanca Dersinde Kullanılmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri” başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, mervecildir@gazi.edu.tr

*** Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, muhammetkocak@gazi.edu.tr

Abstract

In line with the assumption that positive results can be obtained by integrating information and communication tools, which are constantly developing and indispensable elements of the daily lives of most people, into German courses as a foreign language, the focus of this research is the Web 2.0 tools.

In the research, the tools such as “Kahoot!”, “LearningApps”, “Voki” and “Padlet”, which were implemented in German teaching, were used with the textbook called “Wie bitte?” used in German courses as a second foreign language lessons in the 9th grades of Katip Çelebi Anatolian High School in Keçiören, Ankara. These tools were integrated into the assessment questions at the end of the first unit of the textbook that measure the four basic language skills. In this context, "Kahoot!" for reading skill, "Padlet" for writing skill, "Voki" for speaking skill and "LearningApps" for listening skill were used, and these skills were integrated with the aforementioned applications.

A semi-structured interview form was created to get the opinions of the pupils about this new application and the answers were analyzed by content analysis. The phenomenology design was used and the data were analyzed with a qualitative data analysis software program NVivo.

As a result of the analysis of the data obtained from the study, it was stated that the students gave positive feedback about the German lessons they made with Web 2.0 tools. In this context, findings showed that the tools made the lesson more enjoyable and they enable more active participation in the lessons. It has been concluded that these and similar situations positively support learning.

Keywords: Web 2.0 Tools, German Language Education, Educational Technologies

GİRİŞ

21. yüzyılla birlikte teknolojik gelişmelerin insanların hayatında hızla girmesi birçok alanda önemli değişiklikleri de beraberinde getirmiştir. Söz konusu değişikliklerden birisi de internet olmuştur. İnternet aracılığıyla zaman alan çoğu şey daha hızlı, uzak olan ise daha yakın olmuştur. Yine internet sayesinde bilgisayarların yanı sıra akıllı telefonlar ve tabletler insanların günlük hayatlarında sıklıkla kullandıkları ve yanlarından ayırmadıkları vazgeçilmez araçlar konumuna gelmiştir. İnsanların çoğunun bu denli bağlı/bağımlı olduğu bu teknolojik aygıtların başka birçok alana entegre edilmesi de süreç içerisinde kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu araçlar bankalardaki işlemler, bilgiye anında ulaşma ve görüntülünü konuşmalar gibi birçok alanda kolaylık sağlamaktadır.

Bu gelişmeler bireylerin öğrenme anlayışını da zamanla etkilemiş ve öğrenmenin teknolojik boyutta değişmesine vesile olmuştur. Günümüz teknoloji çağında internet ile bilginin yayılması ve bilgiye ulaşmak daha hızlı bir hal aldığı için teknolojiyi eğitime adapte etmek popüler hale gelmiştir. Teknolojinin sunduğu bu imkânlar hem öğretici hem de öğrenciler açısından eğitim ve öğretimin teknoloji ile harmanlanmasını neredeyse zorunlu kılmıştır.

Teknoloji kullanımı eğitimin birçok alanında önemli olduğu gibi yabancı dil öğrenimi konusunda da ayrı bir öneme sahiptir. Eğitimde dijitalleşmenin artması ile birlikte yabancı dil öğretimine de katkı sağlayacak dijital araçların kullanımı artmıştır. Yabancı dilde dört temel dil becerisinin ön planda olması nedeniyle bu becerilerin en üst seviyede geliştirilebilmesi için öğretmenlerin farklı materyaller kullanıp, materyallerin içeriklerini de dört temel dil becerisine göre oluşturmaları beklenmektedir. Dijitalleşme bu bakımdan materyaller oluşturma sürecinde zaman ve enerji olarak öğretmenlere pozitif bir katkı da sağlamaktadır. Öğrenci açısından bakıldığında ise, özellikle gençlerin dijital materyallere olan ilgisinin öğrenmeyi daha da olumlu etkileyeceği

düşünülmektedir. Nitekim Milli Eğitim Bakanlığı 2023 Yılı Eğitim Vizyonunda da belirtildiği gibi “öğrenme materyallerinin doğası, öğrenenlerin doğasıyla uyumlu olmak zorundadır” (MEB, 2018, s. 72).

Eğitim 2023 Vizyonunda aynı zamanda “tüm dijital içerikler öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma dil becerilerinin bütüncül olarak geliştirildiği temalar bağlamında tasarlanacaktır” (MEB, 2018, s. 69) ifadesiyle temel dil becerilerinin bu doğrultuda tasarlanması gerektiğini vurgulamıştır. Baş ve Yıldırım (2018) da bu duruma dikkat çekerek “Dil öğretimi açısından dinleme, konuşma, okuma ve yazma öğrenme alanları içerisinde çevrimiçi temelli geliştirilmiş eğitim ortamları, Web 2.0 araçları ile oluşturulmaktadır” ifadesiyle konunun öneminden bahsetmiştir (s.828).

Eğitimde dijitalleşme, teknolojinin eğitim-öğretim ortamlarına özenle dâhil edilmesiyle birlikte öğrencilere çeşitli öğrenme fırsatları sunmakta ve böylelikle öğrencilerin içsel motivasyonlarının artırılması açısından da çok büyük bir öneme sahip olmaktadır. Dijital çağda büyüyen ve dijital uygulamalarla oldukça fazla vakit geçiren öğrenciler için teknolojinin eğitimle bütünleşmesi onların içsel motivasyonu için de olumlu bir etki oluşturacaktır. Benzer düşünceleri paylaşan Aytan ve Başal’a (2015) göre öğrencilerin gündelik yaşamlarında sıkça kullandıkları bu teknolojileri eğitim amaçlı kullanmak bir anlamda zaten benimsedikleri teknolojileri derslerine taşımak anlamına gelmektedir (s.152).

Tüm bu tespitlerden hareketle motivasyonun öğrenme için bir teşvik kaynağı olduğu, güncel teknolojiler ile eğitim araçlarının yeniden tasarlanmasının öğrencinin motivasyonunu ve motivasyonu ile birlikte başarısını arttıracığı söylenebilir.

Motivasyonu arttırmanın yanı sıra kalıcı ve eğlenceli öğrenmeye de katkı sağlayan tüm bu dijital uygulamalar Web 2.0 araçları üst başlığı altında toplanmaktadır. Bilindiği üzere dijital çağda yaşayan insanlar günlük yaşamda sıklıkla kullandıkları sosyal medya platformlarına tablet, telefon ve bilgisayar aracılığı ile ulaşmaktadırlar. Bu bağlamda en çok bilinen ve tercih edilen Instagram, Facebook ve Twitter gibi sosyal medya platformları da aslında Web 2.0 araçları kategorisinde yer almaktadır.

Günümüzde gerek eğitim materyallerine erişilebilirlik gerekse materyal yelpazesinin çok geniş oluşu öğretmenlerin işini kolaylaştırmaktadır. Akpınar Dellal ve Seyhan Yücel’in (2015) yaptığı bir araştırmada öğretmenlerin farklı, yaratıcı ve öğrencinin ilgisini çekecek materyaller hazırlamasının çok zaman, maliyet ve emek gerektirdiği vurgulanmıştır. Ayrıca hazırlanan materyallerin okul ortamında saklama koşullarının yetersiz olduğuna da dikkat çekilmiştir. Elde edilen bu sonuçlardan hareketle, teknolojinin gelişimiyle kaynaklara ulaşılabilirliğin oldukça kolay bir hale geldiği ve öğretmenlerin teknoloji vasıtasıyla kendi e-içeriklerini daha kolay oluşturabileceği söylenebilir (s.1060).

Tüm bu düşünce ve tespitlerden yola çıkarak bu çalışma Almanca öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımı üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu kapsamda, dört temel dil becerisine yönelik hâlihazırda geliştirilmiş olan çeşitli Web 2.0 araçları Anadolu liselerinde okutulmakta olan ikinci yabancı dil Almanca derslerine uyarlanmış ve derslerde kullanılan bu araçlara yönelik öğrencilerin görüşleri alınmıştır. Detaylandırmak gerekirse, 9. sınıflarda okutulan ikinci yabancı dil Almanca derslerinde Milli Eğitim Bakanlığınca okutulmakta olan “Wie bitte?” adlı Almanca ders kitabının dört temel dil becerisine yönelik olarak hazırlanmış ünite sonu değerlendirme soruları seçilen Web 2.0 araçlarına uyarlanmıştır. Web 2.0 araçlarına uyarlanan alıştırmanın sınıf ortamında uygulanmasından sonra yarı yapılandırılmış görüşme forumları ile öğrencilerin Web 2.0 araçlarının Almanca dersinde kullanılmasına yönelik görüşleri analiz edilmiştir.

Web 2.0 Teknolojisi

“Web 2.0 sözcüğü ilk kez, O’Reilly Media ve MediaLive International’ın birlikte düzenlediği bir beyin fırtınası toplantısında kullanılarak yeni tartışma konularının ve fikirlerin ortaya atılmasına sebep olmuştur” (Erben ve Balaban, 2015, s. 179).

Genç (2010) ise, Web 2.0 kavramının ilk kez 2004 yılında, O’Reilly ve MediaLive International tarafından organize edilen ve Google, Yahoo, Msn, Amazon, Ebay gibi Web dünyasının önde gelen şirketlerinin de katıldığı Web konferansında, Web alanında yaşanan gelişmeler ve Web dünyasının geleceği konusunda tartışılırken ortaya çıktığını iletmiştir (s.237).

Kaplan ve Haenlein (2010) ise Web 2.0 kavramını; içerik ve uygulamaların artık birey tarafından oluşturulmadığı ve yayınlanmadığı, bunun aksine tüm kullanıcılar tarafından katılımcı ve işbirlikçi bir şekilde sürekli olarak değiştirildiği bir platform olarak tanımlamıştır (s.61).

Kullanıcıların ihtiyaçlarına göre devamlı gelişen, değişen bilgiye ulaşım imkânı sunma ve kullanıcılar arası etkileşimi kolaylaştırma özelliğine sahip olan Web 2.0 uygulamaları ücretsiz, kullanımı kolay ve çeşitlidir. Web 2.0 denilince ilk akla gelen örnekler arasında Facebook, Wikipedia, WhatsApp, Instagram ve Twitter yer almaktadır. Kullanıcılar bu platformlara internet bağlantısı olan kişisel bilgisayarlarından, akıllı telefonlarından veya tabletlerinden zaman ve mekândan bağımsız olarak erişebilir, ilgili platformlarda çeşitli dokümanlar, videolar ve resimler paylaşabilirler.

Web 2.0 Teknolojisinin Eğitime ve Yabancı Dil Eğitimine Katkıları

Bilgi paylaşımının dijital ortama taşınması ile sanal öğrenme ortamları zenginleşerek eğitim teknolojisinin çeşitliliğini de arttırmıştır. Teknoloji vasıtasıyla gerek eğitimcilerin öğretme gerekse de öğrencilerin öğrenme tarzlarında köklü değişiklikler meydana gelmiştir. “Eğitim sadece dört duvar arasında gerçekleşen bir süreç değil, aslında yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Bu anlayış öğretenlerin bilgiyi aktaran değil bilgiyi zenginleştiren, öğrenme sürecini kolaylaştıran, öğrenenlere bilgiye erişme süreçlerinde rehberlik yapmalarını gerektiren rolleri benimsemelerini gerektirmiştir” (Bozkurt vd., 2021). “Tebeşirli siyah tahtalardan, dokunmatik siyah ekranlara doğru uzanan ve her gün farklı bir teknolojiyle tanışılan yenilikçi yolculuğun değerli bir parçası olan eğitimciler” (Tılıç, 2020 s. 689) eğitim öğretim sürecinde gözlemci ve rehber rolüne bürünmüşlerdir.

Eğitimde dijitalleşme ve Web 2.0 araçlarının popülerliğinin artmasıyla öğrenme ortamlarındaki değişim yadsınamaz bir gerçek durumuna gelmiştir ve beraberinde birçok olumlu yansımaları da getirmiştir.

Grosbeck (2009) tarafından Web 2.0 araçlarının eğitime olan avantajları aşağıdaki gibi ifade edilmiştir (s.479):

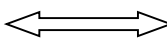
- Eğitim maliyetlerinin azalması
- Tercih edilen Web 2.0 araçlarının sağladığı esneklik
- Ne zaman ve nerede bilgiye ihtiyaç duyulursa daha kolay ve hızlı erişilmesi
- Çeşitli Web 2.0 teknolojilerinin öğrenme ve öğretme etkinliklerine entegrasyonu
- Bilgiyi bilgisayarlara kaydetme ve sonrasında bilgiye kolay erişim imkânı
- Kullanıcıların kimliklerini doğrulaması ile kaynaklara erişimi kontrol etme imkânı

- Deneyimleri ve kaynakları paylaşabilme
- Platformlardan bağımsızlık (tarayıcı ve internet bağlantısı olan bilgisayarlar yeterlidir)
- Eğitim alanının unsurları ve mevcut bağlamsal dinamiklerle uyumluluk
- İnternet kullanımında minimum beceri gerektirmesi
- Uzun süreli kullanım sağlaması
- Bilgiye ulaşmada zamandan ve harcanan enerjiden tasarruf sağlaması
- Çeşitli Web 2.0 araçlarının varlığından dolayı kullanılan yöntem ve öğretici uygulamaların sayılarında artış olması
- Mevcut yöntemleri kullanarak öğretim uygulamalarının test edilebilmesi
- Kolay dijital içerik oluşturma (özellikle medya, podcast ve videocast vb.)

Web 2.0 teknolojisinin diğer alanlarda olduğu gibi yabancı dil eğitimi alanına da katkıları olduğu yadsınamaz. Aynı konuya değinen Yalçın (2020), eğitime birçok faydası olan ve eğitimin her alanında uygulanabilen web araçlarının, ikinci yabancı dil olarak önemli bir yere sahip olan Almanca'nın öğreniminde ve geliştirilmesinde de kullanılması gerektiğini vurgulamıştır (s.355).

Web 2.0 araçlarının özelliklerinin yabancı dil edinimi ihtiyaçları için oluşturulmamış olsa bile, yabancı dil edinimine başarılı bir şekilde katkıda bulunduğu Grafe'den aktaran Łyp-Bielecka, 2008 tarafından oluşturulan aşağıdaki tabloda açıkça gösterilmiştir.

Tablo 1.
Yabancı Dil Edinimi ve Web 2.0 Arasındaki İlişki

Yabancı Dil Edinimi için Başarı Faktörleri		Web 2.0 Teknolojilerinin Özellikleri
Öğrencilerin birbirleriyle etkileşimleri/ Anlamaları tartışmak		Sosyal ağ
Otantik toplulukla etkileşim		Zaman ve mekândan bağımsızlık
Otantik görevler		Otantiklik
Farklı ve yaratıcı dil üretimi ve bu durumlarla baş edebilme		Farklı ülkelerin web sitelerin ve programlarının kullanımı
Öğrencilerin özerkliği		İçerik kullanıcılar tarafından oluşturulur

Łyp-Bielecka, A. (2013). Wortschatzlehren und -lernen mit Hilfe von Web 2.0-Werkzeugen. Lingwistyka Stosowana/Applied Linguistics/Angewandte Linguistik, 8, 67-79. [https://www.bazhum.muzhp.pl/media/files/Lingwistyka_Stosowana_Applied_Linguistics_Angewandte_Linguistik/Lingwistyka_Stosowana_Applied_Linguistics_Angewandte_Linguistik-r2013-t-n8-s67-79/Lingwistyka_Stosowana_Applied_Linguistics_Angewandte_Linguistik-r2013-t-n8-s67-79.pdf](https://www.bazhum.muzhp.pl/media/files/Lingwistyka_Stosowana_Applied_Linguistics_Angewandte_Linguistik/Lingwistyka_Stosowana_Applied_Linguistics_Angewandte_Linguistik-r2013-t-n8/Lingwistyka_Stosowana_Applied_Linguistics_Angewandte_Linguistik-r2013-t-n8-s67-79/Lingwistyka_Stosowana_Applied_Linguistics_Angewandte_Linguistik-r2013-t-n8-s67-79.pdf) sayfasından erişilmiştir.

Temel Dil Becerilerinde Web 2.0 Araçlarının Kullanımı

Yabancı dil eğitiminde dört temel dil becerisinin kullanımını sağlıklı bir iletişim kurulabilmesi için önemlidir. Değişen dünya, gelişen teknoloji ve dijitalleşme ile de özellikle gençlerin öğrenme tercihlerinin Web 2.0 uygulamalarına yöneldiği bilinmektedir. Cesur da (2021) dört temel dil becerisinin kazandırılmasında son yıllarda teknolojik imkânlardan oldukça fazla yararlandığı ve internet ile teknoloji sayesinde dört temel dil becerisinin öğretilmesinin hız kazandığını ileri sürmüştür (s.174).

Bu doğrultuda dijital eğitim kapsamında uluslararası düzeyde geliştirilen uygulamalar hayata geçirilmiştir. Bunlardan ön plana çıkan “Kahoot!”, “LearningApps”, “Voki” ve “Padlet” adlı uygulamaların hangi dil becerisinde ve/veya becerilerinde kullanılabileceği aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir:

Tablo 2.

Web 2.0 Araçları ve Geliştirebileceği Temel Dil Becerileri

Çalışmada kullanılacak Web 2.0 araçları	Geliştirilebileceği Temel Dil Becerisi
Kahoot!	Dinleme, Okuma, Yazma
LearningApps	Dinleme, Okuma, Yazma
Voki	Dinleme, Konuşma, Yazma
Padlet	Dinleme, Okuma, Yazma, Konuşma

Tablo 2’de çalışmada kullanılacak dört Web 2.0 aracının yabancı dilde hangi beceriyi geliştirebileceği belirtilmiştir. İlgili uygulamalara bakıldığında Voki ve Padlet haricindeki diğer uygulamaların dinleme, okuma ve yazma; Voki adlı uygulamanın dinleme, konuşma ve yazma; Padlet adlı uygulamanın ise dinleme, okuma, yazma ve konuşma becerilerinde kullanılabileceği görülmektedir. Bu nedenle araştırma kapsamında öğrencilere yönelik olarak yapılacak sınıf içi uygulamada diğer uygulamalardan farklı olarak konuşma becerisinin geliştirilmesinde daha çok Voki aracından faydalanılabileceğinden konuşma becerisi için Voki uygulaması tercih edilmiştir. Diğer üç uygulama diğer kalan beceriler uygulanabileceği için ilgili beceriler rastgele birer uygulamada kullanılmıştır. Diğer bir ifadeyle, çalışmada Kahoot! Web 2.0 aracı okuma, LearningApps Web 2.0 aracı dinleme, Voki Web 2.0 aracı konuşma ve son olarak da Padlet Web 2.0 aracı yazma becerilerine yönelik olarak seçilmiştir. Tabloda belirtilen Web 2.0 araçları ile ilgili yapılan çalışmalar (İnal ve Arslanbaş, 2021; Yalçın, 2020; Özdemir, 2017) ilgili Web 2.0 araçlarının geliştirebileceği temel dil becerilerine dikkat çekmekte ve literatürde yer almaktadır.

Araştırmanın Amacı

Çalışmanın amacı, çağımızda sıklıkla kullanılan Web 2.0 araçlarının yabancı dil Almanca derslerine entegre edilmesi neticesinde öğrencilerin bu yeni uygulama ile Almanca dersine yönelik görüşlerinin değişip değişmediği, değiştiyse hangi açıdan değiştiği ve ne gibi artılarının olduğunu ortaya çıkarmaktır. Bu kapsamda örneklem olarak seçilen Ankara ili Keçiören ilçesinde bulunan Kâtip Çelebi Anadolu Lisesi 9. sınıf öğrencilerinin Web 2.0 araçlarının ikinci yabancı dil dersi öğretiminde kullanılmasına yönelik görüşleri belirlenmiştir. Bu amaçla araştırmanın temel problemi olan “9. sınıf ikinci yabancı dil dersini alan öğrencilerin Web 2.0 teknolojisinin ikinci yabancı dil Almanca dersinde kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusuna cevap aranmaya çalışılmıştır. Araştırmanın temel problemine cevap aramak için aynı zamanda aşağıda verilen alt problemlerin de yanıtı yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile aranmıştır.

1. Almanca derslerinde akıllı tahtada uygulanan Web 2.0 araçlarının (LearningApps, Voki, Kahoot! ve Padlet) öğrenmeyi olumlu yönde etkileyeceğini düşünüyor musun? Neden?
2. Almanca dersinde akıllı tahtada uygulanan Web 2.0 araçlarının (LearningApps, Voki, Kahoot! ve Padlet) öğrenmeyi daha eğlenceli hale getirdiğini düşünüyor musun? Neden?
3. Almanca dersinde akıllı tahtada uygulanan Web 2.0 araçlarının (LearningApps, Voki, Kahoot! ve Padlet) derse katılımını değiştirdi mi? Nasıl?
4. Almanca dersinde akıllı tahtada uygulanan Web 2.0 araçlarıyla (LearningApps, Voki, Kahoot! ve Padlet) öğrendiklerinin daha kalıcı olduğunu düşünüyor musun? Neden?
5. Akıllı tahtada uygulanan Web 2.0 araçlarıyla (LearningApps, Voki, Kahoot! ve Padlet) mı yoksa ders kitabından alıştırmalar yaparken mi kendini daha rahat ve güvenli hissettin? Neden?
6. Akıllı tahtada uygulanan Web 2.0 araçlarından (LearningApps, Voki, Kahoot! ve Padlet) en çok hangi uygulama hoşuna gitti? Nedenleri ile açıklayabilir misin?
7. Voki uygulamasının Almanca konuşabilmene katkı sağlayabileceğini düşünüyor musun? Neden?
8. Padlet uygulamasının Almanca yazma becerilerine katkı sağlayacağını düşünüyor musun? Neden?
9. LearningApps uygulamasının Almanca dinlediğini anlamaya katkı sağlayacağını düşünüyor musun? Neden?
10. Kahoot! uygulamasının Almanca okuduğunu anlamaya katkı sağlayacağını düşünüyor musun? Neden?
11. Almanca dersinin ders kitaplarıyla mı yoksa akıllı tahtadaki Web 2.0 araçlarıyla (Learningapps, Voki, Kahoot! ve Padlet) mı yapılmasını istersin? Neden?
12. Bundan sonraki derslerde akıllı tahtada uygulanan Web 2.0 araçlarının (Learningapps, Voki, Kahoot! ve Padlet) kullanılmasının faydalı olabileceğini düşünüyor musun? Neden?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmada örneklem olarak seçilmiş hazırlık sınıfı olmayan Katip Çelebi Anadolu Lisesi'nin 9. sınıflarında ikinci yabancı dil Almanca derslerinde kullanılan "Wie bitte?" adlı ders kitabının birinci ünitesinin sonunda yer alan ve dört temel dil becerisini ölçen değerlendirme sorularına çeşitli Web 2.0 araçları entegre edilmiştir. Okuma becerisi Kahoot!, yazma becerisi Padlet, konuşma becerisi Voki, ve dinleme becerisi LearningApps uygulamaları vasıtasıyla öğrencilerin Almanca derslerine olan görüşlerini almak için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Çalışmanın amacına uygun olarak araştırmada nitel araştırma modelinin olgubilim/fenomenoloji deseni kullanılmıştır.

Fenomenoloji araştırma insan olgusu üzerine odaklanmış, tümevarımsal tanımlayıcı bir araştırma yöntemidir. Araştırmacı fenomenolojik araştırmada yaşanmış tecrübelerin ifade edilmesinin veya dışı vuruluşunun anlamlarını tanımlamaktadır. Bu anlamda fenomenolojik araştırma ilk elden sübjektif bir bakış açısıyla bilinç

olgusunun çalışılmasını içermektedir. Ancak fenomenolojik araştırmada bir grup bireyin tecrübelerini incelemenin ve bunlardan yola çıkarak bir genelleme yapmanın amaçlanmadığı unutulmamalıdır. Fenomenolojik araştırmada araştırmacı bireylerin tecrübelerini kendi bakış açılarıyla nasıl anlamlandırdıklarını araştırmaktadır (Baş ve Akturan, 2017. s. 91).

İkinci yabancı dil Almanca dersinde kullanılacak olan Web 2.0 araçları vasıtasıyla öğrencilerin Almanca dersine yönelik görüşleri için hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formu öğrencilere uygulanmıştır. “Görüşme, en az iki kişi arasında sözlü olarak sürdürülen bir iletişim sürecidir. Görüşme, araştırmada cevabı aranılan sorular çerçevesinde ilgili kişilerden veri toplama şeklinde ifade edilebilir. Görüşme belirli bir araştırma konusu veya bir soru hakkında derinlemesine bilgi sağlar” (Büyüköztürk vd., 2018 s. 158).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın ulaşılabilir evrenini var olan Web 2.0 araçları ve ikinci yabancı dil Almanca dersine kayıtlı hazırlık sınıfı olmayan Anadolu liselerinin 9. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Örneklem olarak ise; Voki, LearningApps, Padlet ve Kahoot! adlı Web 2.0 araçları ile Katip Çelebi Anadolu Lisesi (Ankara) 9. sınıfta öğrenim görmekte olan ve ikinci yabancı dil Almanca dersini alan, rast gele seçilen dört şubeden gönüllü 50 öğrenci seçilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilere ait bilgiler Tablo 3’de belirtilmiştir.

Tablo 3.

Araştırma Grubundaki Öğrencilere Ait Bilgiler

Özellik	Frekans	%	
Cinsiyet	Kız	37	74
	Erkek	13	26
Kişisel Bilgisayara Sahip Olan Öğrenciler	33	66	
Akıllı Cep Telefona Sahip Olan Öğrenciler	47	94	
Sürekli İnternet Bağlantısına Sahip Olan Öğrenciler	47	94	

Verilerin Toplanması

Araştırmadaki verilerin toplanmasında nitel araştırmalarda kullanılan görüşme tekniğine bağlı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. “Yarı yapılandırılmış görüşmeler, hem sabit seçenekli cevaplama ve hem de ilgili alanda derinlemesine gidebilmeyi birleştirir” (Büyüköztürk vd., 2018. s. 159).

İkinci yabancı dil Almanca dersinde kullanılacak olan Web 2.0 araçları vasıtasıyla öğrencilerin Almanca dersine yönelik görüşlerini almak için yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanmıştır. Toplamda on iki adet sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu iki ölçme değerlendirme ve iki alan uzmanları tarafından incelenmiştir. Sorular üzerinde yapılan tüm değişiklikler tekrar gözden geçirilerek ve uzman onayları alındıktan sonra soruların son hâli oluşturulmuştur.

Araştırmada, 9. sınıf ikinci yabancı dil Almanca dersinde kullanılmakta olan “Wie bitte?” adlı Almanca ders kitabının birinci ünite sonunda yer verilen dört temel beceriye ilişkin genel değerlendirme alıştırmaları kitap üzerinden öğrenciler tarafından yapılması geleneksel yöntemi işaret etmektedir. Aynı alıştırmalar tekrardan birebir aynı sorularla Web 2.0 araçları kullanılarak okuma becerisi Kahoot!, yazma becerisi Padlet, konuşma becerisi Voki ve dinleme becerisi LearningApps uygulamasıyla hazırlanmıştır ve hazırlanan uygulamalarla akıllı tahtaya yansıtılarak sunulan alıştırmaların öğrenciler tarafından yapılması sağlanmıştır. İlk hafta dinleme ve okuma becerisine yönelik, ikinci hafta ise yazma ve konuşma becerisine yönelik alıştırmalar yapılmıştır. İlk hafta birinci ders saatinde geleneksel yöntemle ders kitabından yapılan alıştırmalar, ikinci ders saatinde ise aynı içerikler ilgili Web 2.0 araçları kullanılarak yapılmıştır. Diğer şubelere ise birinci ders saatinde ilgili Web 2.0 araçları ile yapılan etkinlikler ikinci ders saatinde ise ders kitabından yapılmıştır. İlgili süreç şekil 19 ve 20’de görsel olarak açıklanmıştır. Söz konusu uygulamada Kâtip Çelebi Anadolu Lisesi 9. sınıf öğrencilerinden rastgele 4 şube seçilmiş, her şubeden gönüllü yaklaşık 10 öğrenciye (toplam 50 öğrenci) yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme başlamadan önce katılımcıların korunmasına yönelik etik standartlar göz önüne alınarak öğrencilere araştırmanın amacı ve içeriği kısaca anlatılmış ve bu doğrultuda katılmakta gönüllü olan öğrenciler ile çalışmaya özen gösterilmiştir. Gönüllü öğrenciler ile görüşme yapılırken izinleri alınarak ses kaydı alınmıştır. Yapılan görüşmeler ortalama on beş dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Uygulamanın yarı yapılandırılmış görüşme formu veri analizinde nitel analiz yöntemlerinden içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bu çalışmada araştırmanın inandırıcılığını sağlamak için görüşme öncesi katılımcılar araştırmanın amacı ve içeriği ile ilgili bilgilendirilmiştir. Gönüllü olarak yapılan görüşmelerde elde edilen verilerin ele alınan olguyu yansıtması için objektif olmaya dikkat edilmiş ve görüşmeler ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmıştır ve katılımcıların görüşleri doğrudan, olduğu gibi Word dosyasına aktarılmış ve görüşlerin hangi katılımcılara ait olduğu belirtilmiştir ve görüşlerin hangi öğrenciye ait olduğu “Ö1, Ö2, Ö3...” şeklinde belirtilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen verilerin analizinde NVivo 12 programından yararlanılmıştır. Elde edilen veriler NVivo 12 programına aktarılarak öğrencilerden elde edilen yanıtlardan yola çıkılarak kategoriler ve alt kategoriler belirlenmiştir.

Web 2.0 araçlarının Almanca dersinde kullanılmasına yönelik oluşturulan toplam on iki soru ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategorileri ve alt kategorileri örneklemek amacıyla doğrudan alıntılarla ilgili tablolar bulgular bölümünde sunulmuştur. Belirlenen kategoriler ve alt kategoriler altında çalışmaya katkı sağlayacağı düşünülen en dikkat çekici öğrenci görüşlerinden doğrudan alıntılama yapılmış, frekans ve yüzdeleri ile birlikte bulgular bölümünde belirtilmiş ve gereksiz tekrarlardan kaçınılmıştır.

Araştırmadaki kod, kategori ve alt kategorilerle ilgili kodlayıcı güvenilirliği için ana dili eğitimi alanında bir uzmanın görüşlerine başvurulmuştur. Kodlayıcılar arasındaki uyum katsayısı “(Görüş birliği/görüş birliği+görüş ayrılığı) x100” formülü ile hesaplanmıştır. Geçerli bir uyum katsayısının %70’in üzerinde olması gerekmektedir (Miles ve Huberman, 1994. s. 64). Ana dili eğitimi alan uzmanının belirlediği kod ve kategoriler ile araştırmacının oluşturduğu kod ve kategoriler, %95,55 oranında benzerlik göstermiştir. Yapılan düzeltmeler ve tartışmaların ardından maddelerde %100 fikir birliğine varılmıştır.

Uygulama Süreci

“Wie bitte?” Adlı Almanca Ders Kitabı 1. Ünite Değerlendirme Soruları

Şekil 1. “Wie bitte?” adlı ders kitabı 1. ünite bölümleri.

Dört temel dil becerisinin pekiştirilmesine ağırlık veren “Wie bitte?” adlı ders kitabında her ünite sonunda yer alan “Fertigkeitstraining” adlı bölümde dört temel becerinin ele alındığı alıştırmalar yer almaktadır (bkz. Şekil 21).

Çalışmada “Hallo” başlıklı birinci ünitenin sonunda yer alan dört temel beceriye yönelik ünite sonu değerlendirme soruları Web 2.0 araçlarına entegre edilmiştir. Konuşma becerileri Voki, yazma becerileri Padlet, okuma becerileri Kahoot! ve dinleme becerileri ise LearningApps Web 2.0 aracına entegre edilmiştir.

61

• “Wie bitte?” Adlı Almanca Ders Kitabı 1. Ünite Değerlendirme Soruları Dinleme Bölümünün LearningApps Uygulamasına Entegrasyonu

Şekil 2. 1. Ünite değerlendirme soruları dinleme bölümü 1.

“Dinle ve doğru olanı işaretle!” talimatıyla oluşan dinleme becerisini ölçen birinci alıştırmada kendini tanıtırma metni dinletilmektedir. Öğrencilerden dinleme metniyle ilgili doğru seçenekleri işaretlenmeleri istenmektedir. Dinleme becerisine yönelik bu alıştırmada resimde yer alan Tom adındaki kişi kendini tanıtmaktadır ve monolog türünde olan dinleme metninin süresi 0.25 dakikadır. İlgili alıştırmaya dinlediğini anlamaya yöneliktir ve dinleme esnasında

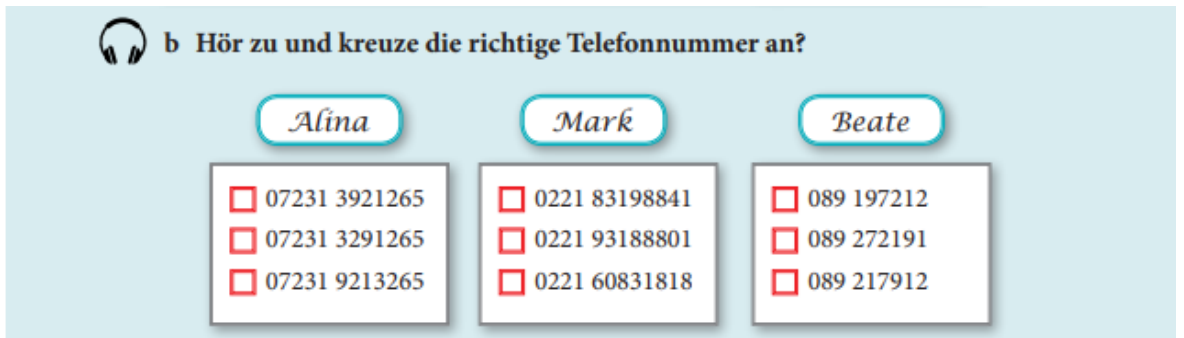
işaretlenebilecek düzeydedir. Öğrenciler ilgili dinleme metnini cevaplarken aynı zamanda hedef dilde kendini tanıtmaya çalıştıklarını da öğrenmektedir.

Söz konusu dinleme metni araştırmanın ana unsurunu oluşturan Web 2.0 uygulamalarına kolaylıkla uyarlanabilecek durumdadır. Yukarıda da bahsedildiği gibi dinleme metinleri “LearningApps” adlı uygulamaya entegre edileceğinden, söz konusu dinleme alıştırmasında bu uygulama tercih edilmiştir. Uygulama sonrasında tarafımızca uyarlanan uygulamaya <https://learningapps.org/watch?v=pimynizin21> linkinden ve/veya aşağıda yer alan karekod aracılığı ile ulaşmak mümkündür.

Şekil 3. Karekod LearningApps dinleme metni 1.

Uygulama ekranında açılan sayfada yönerge başlığında “Hör zu und kreuze die richtige an!” (Dinle ve doğru olanı işaretle!) talimatı ile karşılaşılmaktadır. Sonrasında “OK!” butonuna tıklanarak “Wie bitte?” adlı Almanca ders kitabındaki birinci ünite sonu değerlendirme bölümünün dinleme becerisine yönelik olarak hazırlanmış birinci sorusuna ulaşılmaktadır. Sağ alttaki butona basılması neticesinde ilgili dinleme metni ile karşılaşılmaktadır. Dinlemenin gerçekleşmesi için ana ekrandaki mavi renkli “oku” butonuna basılmalıdır. Gerçekleşen dinleme esnasında öğrencilerden doğru cevap seçeneğini bulup işaretlemeleri beklenmektedir.

Şekil 4. 1. Ünite değerlendirme soruları dinleme bölümü 2.

“Dinle ve doğru telefon numarasını işaretle!” talimatıyla dinleme becerisini ölçen ikinci alıştırmada öğrencilerden, verilen telefon numaraları arasından doğru olan seçeneği işaretlemesi istenmektedir. Dinleme metninin süresi 1.09 dakikadır. Alıştırmanın amacı, öğrencilerin hedef dildeki sayıları anlayabilmeleridir. Öğrencilerden hedef dildeki sayıları işaretlemesi için duyduğunu anlaması ve

daha sonrasında doğru olanı işaretlenmesi beklendiği için alıştırma dinleme esnasında yapılmalıdır.

LearningApps uygulamasından söz konusu dinleme becerisinin tarafımızca uyarıldığı alıştırmaya <https://learningapps.org/watch?v=p52e0aek21> linkinden ve/veya aşağıda yer alan karekod aracılığı ile ulaşmak mümkündür.

Şekil 5. Karekod LearningApps dinleme metni 2.

Uygulama ekranında açılan sayfadaki yönerge başlığında “Hör zu und kreuze die richtige Telefonnummer an!” (Dinle ve doğru telefon numarasını işaretle!) talimatı yer almaktadır. Daha sonra “OK!” butonuna tıklanarak “Wie bitte?” adlı Almanca ders kitabındaki birinci ünite sonu değerlendirme bölümünün dinleme becerisine yönelik olarak hazırlanmış ikinci sorusu ile karşılaşmaktadır. Sağ alttaki butona basılarak dinleme metnine ulaşılmaktadır. Dinleme işlemini gerçekleştirmek için ekrandaki mavi renkli “oku” butonuna basılmalıdır. Alina, Mark ve Beate adlı kişilerin söyledikleri telefon numaraları tek tek dinlenerek doğru cevaplar işaretlenmelidir. Sorular cevaplanırken, doğru cevap işaretlenmediğinde diğer soruya geçilememektedir. Doğru cevaplar bulunduktan sonra oyunun bittiğine dair “Bravo, oyunu bitirdiniz” yazısı ile karşılaşmaktadır.

“Wie bitte?” Adlı Almanca Ders Kitabı 1. Ünite Değerlendirme Soruları Okuma Bölümünün Kahoot! Uygulamasına Entegrasyonu

LESEN

Lies den Text und kreuze die richtige Antwort an!

Sie heißen Rudolf und Bettina. Rudolf ist sechzehn und Bettina ist fünfzehn Jahre alt. Rudolf kommt aus der Schweiz und Bettina kommt aus Österreich. Sie wohnen in Köln. Sie sind Freunde. Sie sind in der Klasse 10/B. Rudolf ist Schweizer. Er spricht Deutsch und Französisch. Bettina ist Österreicherin. Sie spricht Deutsch und Englisch. Sie lernen Türkisch.

1. Rudolf ist ☐ 14 Jahre alt. ☐ 15 Jahre alt. ☐ 16 Jahre alt.	2. Sie sind ☐ Franzosen. ☐ Freunde. ☐ Österreicher.	3. Bettina kommt aus ☐ der Schweiz. ☐ Frankreich. ☐ Österreich.	4. Sie wohnen in ☐ Köln. ☐ München. ☐ der Schweiz.
---	---	---	--

Şekil 6. 1. Ünite değerlendirme soruları okuma bölümü.

Bu alıştırmaya ile öğrencilerden verilen metni okuyarak metnin aşağısında yer alan soruları cevaplamaları istenmektedir. Okuduğunu anlama becerisi ile öğrenciler metni okuyup anlayarak soruları doğru cevaplayabilirler. Metin içerisinde Rudolf ve Bettina adlı iki öğrenci hakkında A1 düzeyinde bilgiler bulunmaktadır. Adı geçen kişilerin isimleri, kaç yaşında oldukları, nereli oldukları, nerede yaşadıkları, hangi sınıfta okudukları, hangi dilleri konuştukları gibi bilgiler metin içerisinde yer almaktadır.

İlk soruda Rudolf adlı kişinin kaç yaşında olduğunun cevaplanması istenmektedir. İkinci soruda Rudolf ve Bettina adlı kişilerin hangi uyruktan oldukları sorusunun cevaplanması gerekmektedir. Üçüncü soruda Bettina adlı kişinin nereli olduğu sorusu, dördüncü soruda ise Bettina ve Rudolf adlı kişilerin nerede yaşadıkları sorusu cevaplanmalıdır.

Okuma becerisinin ölçülmesine yönelik olarak bu çalışmada Kahoot! adlı Web 2.0 uygulaması tercih edilmiştir. Adı geçen uygulama okumanın yanı sıra yazma (uygulamada bir üst pakete geçilmesi halinde) ve dinleme becerilerini ölçebilmektedir. Fakat yukarıda da belirtildiği gibi bu çalışmada Kahoot! uygulaması okuma becerisini ölçmeye yönelik olarak kullanılmıştır. Bu doğrultuda ilgili okuma aktivitesi Kahoot! adlı uygulamaya uyarlanmıştır. Söz konusu uyarlamaya <https://create.kahoot.it/details/886576ae-b08d-4a92-a847-4014a64ee5bd> linkinden ulaşmak mümkündür. İlgili uygulamayı kullanmak için daha önce Kahoot! uygulamasının nasıl kullanıldığına dair verilen bilgilerden (bkz. s.41) yararlanılmalıdır.

“Wie bitte?” Adlı Almanca Ders Kitabı 1. Ünite Değerlendirme Soruları Yazma Bölümünün Padlet Uygulamasına Entegrasyonu

a Schreib einen Text nach den angegebenen Informationen!

Vorname	: Harry
Familiennamen	: Wilson
Alter	: 17
Land	: England
Nationalität	: Engländer
Wohnort	: Bremen
Sprache	: Deutsch und Englisch

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Şekil 7. 1. Ünite değerlendirme soruları yazma bölümü 1.

Yazma becerisini geliştirmeye yönelik verilen birinci alıştırmada öğrencilerden verilen bilgilerden bir metin oluşturulması istenmektedir. Verilen bilgilerde bir kişinin adı, soyadı, yaşı, ülkesi, uyruğu, yaşadığı yer ve konuştuğu diller ile ilgili bilgiler mevcuttur. Verilen bilgilerden yararlanılarak öğrencilerin sağ taraftaki boş alana o kişiyi tanıtan bir metin yazmaları istenmektedir. A1 düzeyinde olan bu alıştırma ile yazma becerilerini geliştirmek mümkündür.

Araştırma kapsamında yazma becerisine yönelik olarak Padlet uygulamasının kullanılacak olmasından dolayı söz konusu alıştırma adı geçen Web 2.0 aracına uyarlanmıştır. İlgili uyarlamaya <https://padlet.com/mrvecldr/96zbn2dasx5b6z0> linkinden ve/veya aşağıda yer alan karekod aracılığı ile ulaşmak mümkündür. Uygulama linkine tıklanarak öğretmen tarafından oluşturulmuş grupların altına öğrenciler kendi oluşturdukları metinleri eklemek suretiyle ilgili uygulamayı kullanabilirler.

Şekil 8. Karekod Padlet uygulaması alıştırma a.

b Schreib die Informationen von deinem Freund/deiner Freundin in den Steckbrief und bilde Sätze!

Vorname	:	.....
Familienname	:	.....
Alter	:	.....
Land	:	.....
Nationalität	:	.....
Wohnort	:	.....
Sprache	:	.....

.....
.....
.....
.....
.....

Şekil 9. 1. Ünite değerlendirme soruları yazma bölümü 2.

Yazma becerisini geliştirmeye yönelik verilen ikinci alıştırmada ise alıştırmada verilen talimatlar doğrultusunda öğrencilerden arkadaşlarını tanıtmaları istenmektedir. Öğrencilerin arkadaşının ismini, soy ismini, yaşını, yaşadığı ülkeyi, uyruğunu, yaşadığı yeri ve konuştuğu dilleri öncelikle sağ tarafta kısa bilgiler şeklinde yazmaları gerekmektedir. Daha sonra tanıtılmak istenen kişinin bilgileri sağ kutucuğa bir metin halinde yazılmalıdır. A1 düzeyinde olan bu alıştırma ile yazma becerilerini geliştirmek mümkündür.

Padlet uygulamasının yazma becerisine yönelik olarak uyarlanmış haline <https://padlet.com/mrvecldr/ghn81ggt4rbxrvyo> linkinden ve/veya aşağıda yer alan karekod aracılığı ile ulaşmak mümkündür. Uygulama linkine tıklanarak öğretmen tarafından oluşturulmuş grupların altına öğrenciler kendi oluşturdukları metinleri ekleyebilirler.

Şekil 10. Karekod Padlet uygulaması alıştırma b.

“Wie bitte?” Adlı Almanca Ders Kitabı 1. Ünite Değerlendirme Soruları Konuşma Bölümünün Voki Uygulamasına Entegrasyonu

SPRECHEN

a Lies die Wörter und stelle die Person vor!

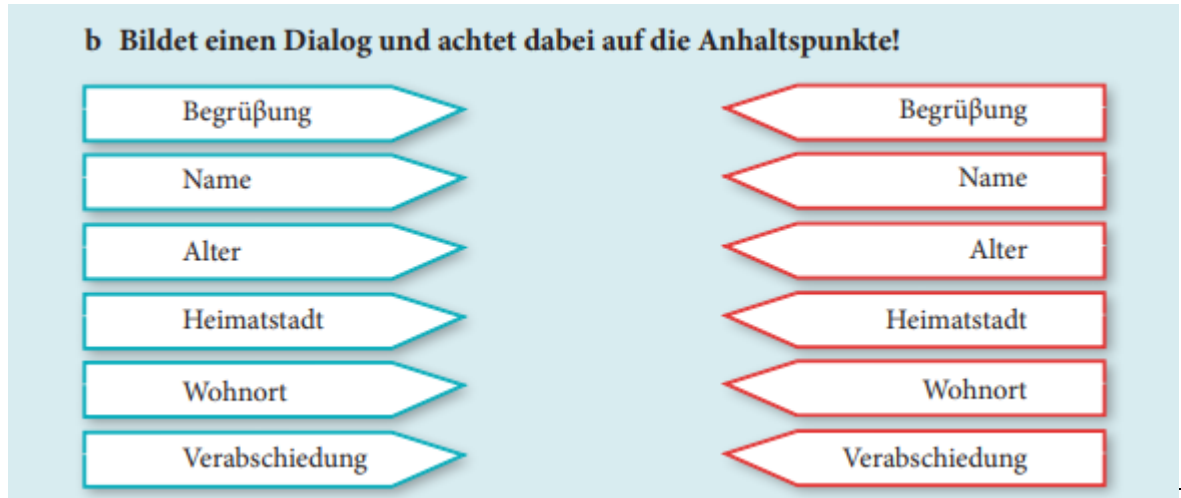
Antonia	Frankfurt	Italienisch
Italien	18 Jahre alt	Italienerin

Şekil 11. 1. Ünite değerlendirme soruları konuşma bölümü 1.

Konuşma becerisini geliştirmeye yönelik verilen birinci alıştırmada öğrencilerden verilen bilgilerden yararlanılarak ilgili kişiyi tanıtmaları istenmektedir. Verilen bilgilerde bir kişinin adı, yaşı, ülkesi, uyruğu, yaşadığı yer ve konuştuğu diller ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Verilen bilgilerden yararlanılarak öğrencilerin o kişiyi sözlü olarak tanıtmaları beklenmektedir. A1 düzeyinde olan bu alıştırmaya ile konuşma becerilerini geliştirmek mümkündür.

Araştırmada konuşma becerisinin uygulanmasına yönelik olarak Voki adlı uygulama kullanılmıştır. Voki uygulamasının kullanımında öğretmenin herhangi bir ön hazırlık yapmasına gerek duyulmamaktadır. Uygulamaya sahip olan öğrenciler verilen talimat kapsamında kendi seslerini kaydetmek suretiyle konuşma sürecini gerçekleştirebileceklerdir. Hazırlanan Voki'ler sınıf ortamında akıllı tahtalara yansıtılarak izlenebilir.

Şekil 12. 1. Ünite değerlendirme soruları konuşma bölümü 2.

Konuşma becerisini geliştirmeye yönelik verilen ikinci alıştırmada öğrencilerden verilen bilgilerden yararlanılarak bir diyalog oluşturmaları istenmektedir. Verilen bilgilerde selamlaşma ifadesi, kişinin adı, yaşı, ülkesi, yaşadığı yer ve vedalaşma ifadesi gibi bilgiler yer almaktadır. A1 düzeyinde konuşma becerisini geliştirmeye yönelik olarak hazırlanmış olan bu alıştırmada öğrencilerden verilen bilgilerden yararlanılarak karşılıklı bir diyalog oluşturmaları istenmektedir.

Söz konusu alıştırmaya Voki adlı Web 2.0 uygulaması aracılığıyla öğrencilere uygulanabilmektedir. İlgili uygulama aracılığıyla öğrenciler söz konusu diyalogları seslendirerek karşılıklı konuşma sürecini gerçekleştirebileceklerdir. Hazırlanan Voki'ler sınıf ortamında akıllı tahtalara yansıtılarak tüm sınıf tarafından da izlenebilir.

BULGULAR VE YORUM

Araştırmaya katılan Kâtip Çelebi Anadolu Lisesi 9. sınıf öğrencilerine (f=50) Web 2.0 araçlarıyla ilgili toplamda on iki soru sorulmuş ve öğrenci görüşlerine göre çeşitli kategoriler oluşturulmuştur. Bazı tablolarda oluşturulan kategorilere, alt kategoriler de oluşturulmuştur.

1. Almanca Derslerinde Akıllı Tahtada Uygulanan Web 2.0 Araçlarının Öğrenmeyi Olumlu Yönde Etkilemesine Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 4’de Web 2.0 araçlarının öğrenmeyi olumlu yönde etkilemesi ile ilgili öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategorileri ve alt kategorileri örneklemek amacıyla doğrudan alıntılar sunulmuştur:

Tablo 4.

Öğrenmeyi Olumlu Yönde Etkileme

Görüş	Kategoriler	Alt Kategori	İfadeler
Olumlu	Eğlenceli		“Güzel çünkü eğlence uygulamalar.” (Ö17) “Evet, çünkü bu uygulamalar daha eğlenceli normal Almanca dersi genelde sıkıcı.” (Ö38)
		Eğlenceli ve Kalıcı Öğrenme	“Evet, çünkü hem daha eğlenceli hem daha akılda kalıcı.” (Ö14)
		Eğlenceli ve Motive Edici	“Evet. Olumlu yönde etkiler. Çünkü benim derse olan merakımı artırıyor ve arkadaşlarımla yarışmamı sağlayarak azimlendiriyor.” (Ö13)
	Bireysel Öğrenme		“Evet, daha hızlı ve kolay öğrenebiliriz. Öğretmenimizi sürekli yanımıza çağırmamıza gerek kalmaz. Herkes bireysel olarak öğrenir.” (Ö34)
	Öğrenmeyi Destekleme		“Evet, uygulamaların çoğu öğrenmeyi olumlu yönde etkileyebilir. Okuldaki yazılı kaynaklara göre (kitap, defter) daha verimli ders işlenmesini sağlar.” (Ö2)
Teknolojik Destek		“Evet düşünüyorum. Çünkü teknolojik bir çağdayız ve teknolojik aletleri kullanmak daha faydalı ve kolay.” (Ö24)	

Araştırmaya katılan 9. sınıf öğrencilerinin tamamı (f=50), Web 2.0 araçlarının öğrenmeyi olumlu yönde etkileyeceğini düşünmektedir. Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin verdikleri cevaplardan hareketle dört kategori oluşturulmuştur.

Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %62’si (f=31) Web 2.0 araçlarıyla yürütülen derslerde öğrenmenin daha olumlu gerçekleşmesinin nedenini etkinliklerin daha eğlenceli olmasına bağlamışlardır. Bunun yanında “Eğlenceli” kategorisinin altında öğrencilerin cevaplarından hareketle “Eğlenceli ve Kalıcı Öğrenme” ve “Eğlenceli ve Motive Edici” alt kategorileri oluşturulmuştur. Web 2.0 araçlarıyla yürütülen derslerin eğlenceli olduğunu belirten öğrencilerin (f=31), %64,51’i (f=20) etkinliklerin yalnızca eğlenceli olduğunu belirtirken %9,67’si (f=3) bu yolla öğrenmenin eğlenceli ve daha kalıcı olduğunu belirtmiştir.

Bunun yanında eğlenceli cevabını veren öğrencilerin %25,8'i (f=8) bu yolla öğrenmenin hem eğlenceli hem de motive edici olduğunu belirtmiştir.

Söz konusu soruya yönelik olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %8'i (f=4) Web 2.0 araçlarının bireysel öğrenmeyi desteklediğini belirtmiştir. Öğrencilerin %10'u (f=5) Web 2.0 araçlarının öğrenmeyi desteklediğini belirtirken, %20'si (f=10) ilgili araçların teknoloji sayesinde öğrenmeyi olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir.

2. Almanca Derslerinde Akıllı Tahtada Uygulanan Web 2.0 Araçlarının Öğrenmeyi Eğlenceli Hale Getirmesine Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 5'de Web 2.0 araçlarının öğrenmeyi eğlenceli hale getirmesi ile ilgili öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategorileri ve alt kategorileri örneklemek amacıyla doğrudan alıntılar sunulmuştur:

Tablo 5.

Öğrenmeyi Eğlenceli Hale Getirme

Görüş	Kategoriler	Alt Kategori	İfadeler
Olumlu	Rekabet		"Evet, arkadaşlarımla güzel bir rekabette olmak hoşuma gitti." (Ö14)
	Teknoloji		"Evet, çünkü evde kullandığımız aletleri okulda da kullanmamız daha eğlenceli hale getiriyor." (Ö22)
	Oyunlaştırma		"Evet, çünkü dersimiz oyun oynuyormuş havasında gerçekleşiyor ve kazanma hırsı yaratıyor bu durum çok eğlenceli." (Ö32)
	Derse Katılım		"Tabii ki de eğlenceli hale getirdi çünkü herkesle birlikte sıra beklemeden yapabiliyoruz." (Ö20)
	Sosyal Etkileşim		"Evet, çünkü arkadaşlarımla etkileşim içinde olmayı seviyorum." (Ö5)
	Motive		"Evet, çünkü bu uygulamalar ile derse çok çabuk motive olduk." (Ö38)

Araştırmaya katılan 9. sınıf öğrencilerinin tamamı (f=50), Web 2.0 araçlarının öğrenmeyi eğlenceli hale getirdiğini düşünmektedir. Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin verdikleri cevaplardan hareketle altı kategori oluşturulmuştur.

Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %26'sı (f=13) Web 2.0 araçlarıyla yürütülen derslerde öğrenmenin daha eğlenceli gerçekleşmesini etkinliklerin daha rekabetli olmasına bağlamışlardır. Söz konusu soruya yönelik olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %24'ü (f=12) Web 2.0 araçlarıyla işlenen derslerin eğlenceli oluşunu teknolojinin kullanılmasına bağlamıştır. Öğrencilerin %16'sı ise (f=8) Web 2.0 araçlarının eğlenceli olmasının nedenini ilgili araçların oyun gibi olmasına bağlarken, öğrencilerin %10'unu (f=5) Web 2.0 araçları kullanırken sosyal etkileşimlerinin fazla olması nedeniyle ilgili araçların dersi eğlenceli hale getirdiğini belirtmiştir. Daha sonrasında öğrencilerin %8'i (f=4) derse katıldıkları için Web 2.0 araçlarının dersi eğlenceli hale getirdiğini dile getirirken, son olarak da öğrencilerin %6'sı (f=3) Web 2.0 araçlarının kendilerini motive etmesinden dolayı dersi eğlenceli hale getirdiğini belirtmiştir.

3. Almanca Derslerinde Akıllı Tahtada Uygulanan Web 2.0 Araçlarının Öğrencilerin Derse Katılımını Etkilemesine Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 6'da Web 2.0 araçları vasıtasıyla öğrencilerin derse katılımı ile ilgili öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategorileri ve alt kategorileri örneklemek amacıyla doğrudan alıntılar sunulmuştur:

Tablo 6.
Derse Katılım

Görüş	Kategoriler	Alt Kategori	İfadeler
Olumlu	Aktif Katılım		<i>"Değiştirdi, çünkü parmak kaldırarak değil, uygulamalarla derse katılabiliyoruz ve parmak kaldırırsak hocanın görmeme ihtimali yüksek oluyor." (Ö35)</i> <i>"Evet, daha fazla derse katıldım. Çünkü sınıf ortamı çok rahat hissettirdi." (Ö38)</i>
	Eğlenceli		<i>"Evet değiştirdi. Bilmediğim bir sürü şeyi oyunlar sayesinde eğlenerek buldum, öğrendim." (Ö16)</i>
	Öz Güven		<i>"Evet, çünkü otomatik olarak derse katılıyorum. Eskiden utangaçlık yapıp katılmıyordum şimdi daha rahat katıldım." (Ö18)</i>
	Kullanıcı Adı Kullanma (Rumuz)		<i>"Örnek veriyorum ben derse katılmaya utanıyorum şimdi böyle bir şey olursa daha çok derse katılırım." (Ö33)</i> <i>"Evet, normalde Almanca dersine hata yapma korkusuyla katılamazken, anonim bir şekilde katıldığım zaman hata yapmamla dalga geçilme korkusu olmadan hepsine katıldım." (Ö20)</i> <i>"Evet arttırdı. Mesela ders kitabından yaparken yapamazsam korkusu varken uygulamalar sayesinde farklı kullanıcı adları ile derse katıldım ve güzeldi." (Ö42)</i>
	Rekabet		<i>"Derste sıkılıyordum ama burada oyunda kazanma isteği olduğu için daha çok yapma isteği geliyor ve derse katılıyorum." (Ö41)</i>
Kararsız	Rekabet Sevmeme		<i>"Hem evet hem hayır. İlk olarak takma adla derse katılmayı seviyorum. İkinci olarak rekabet içinde olmayı sevmiyorum." (Ö2)</i>
Olumsuz	Derse Katılım Oranı		<i>"Hayır, çünkü eskiden de katılıyordum." (Ö30)</i>

Araştırmaya katılan 9. sınıf öğrencilerinin %96'sı (f=48), Web 2.0 araçlarının uygulandığı Almanca dersinde derse katılımlarının olumlu yönde olduğunu dile getirirken öğrencilerin %2'si ilgili araçların derse katılımlarını etkilemediğini,

diğer %2'lik kısım ise kararsızlıklarını dile getirmiştir. Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin verdikleri cevaplardan hareketle dört kategori ve bir alt kategori oluşturulmuştur.

Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %33,3'ü (f=16) Web 2.0 araçlarıyla yürütülen derslerde parmak kaldırmadan derse otomatik olarak katıldıklarını belirterek, söz konusu durumun derse katılımlarını olumlu yönde değiştirdiğini dile getirmişlerdir. Öğrencilerin %25'i (f=12) ise dersin eğlenceli olmasından dolayı derse katıldıklarını belirtmiştir. Öğrencilerin %33,3'ü (f=16) ise utangaçlık duygusu ortadan kalktığı için derse katılımlarının arttığını belirtmiştir. Bunun yanında "Öz Güven" kategorisinin altında öğrencilerin verdiği cevaplardan hareketle "Kullanıcı Adı Kullanma (Rumuz)" alt kategorisi oluşturulmuştur. "Öz Güven" kategorisinde bulunan öğrencilerin %37,5'i (f=6) ilgili Web 2.0 araçları vasıtasıyla kendilerine kullanıcı adı (rumuz) oluşturduklarından dolayı derse katılımlarının arttığını belirtmiştir. Söz konusu soruya yönelik olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %8,3'ü (f=4) rekabeti sevdikleri, bu yüzden de derse katılımlarının arttığından söz etmiştir.

Olumsuz yönde görüş bildiren öğrenci (f=1) Web 2.0 araçlarının derse katılımını değiştirmedini dile getirirken, kararsız olan öğrenci ise (f=1) derse katılımlarını hem arttığını hem de değişmediğini şu sözlerle dile getirmiştir: "Hem evet hem hayır. İlk olarak takma adla derse katılmayı seviyorum. İkinci olarak rekabet içinde olmayı sevmiyorum." (Ö2)

4. Almanca Derslerinde Akıllı Tahtada Uygulanan Web 2.0 Araçlarının Öğrenmeyi Kalıcı Hale Getirmesine Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 7'de Web 2.0 araçlarının Almanca öğreniminde kalıcılık yaratıp yaratmadığı ile ilgili öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategorileri ve alt kategorileri örneklemek amacıyla doğrudan alıntılar sunulmuştur:

Tablo 7.

Öğrenme Kalıcılığı

Görüş	Kategoriler	Alt Kategori	İfadeler
Olumlu	Görsel Öğrenme	İşitsel	"Evet, bu şekilde hem görsel hem de işitsel olarak öğrenirken daha kolay oluyor. Bu da daha kalıcı hale getiriyor." (Ö46)
	Eğlenceli		"Evet, daha eğlenceli olduğu için daha kalıcı oluyor ve derste sıkılmadığımız için dersi dinlememe ihtimalimiz olmuyor." (Ö35)
			"Evet, kalıcı olduğunu düşünüyorum. Çünkü ders kitapları sıkıcı anlatıyor ama akıllı tahtada uygulanan dersler daha akılda kalıcı olabilir." (Ö39)
	Teknoloji		"Yani kalıcı olur çünkü interneti günümüzde çok sık kullanıyoruz bu uygulamaları da telefona indirerek yapabiliriz." (Ö21) "Evet, düşünüyorum, çünkü teknolojik yeniliklerin sınıfımıza girmesi derste kalıcılık yaratır."

(Ö18)		
Oyunlaştırma	<i>“Evet, çünkü oyun sayesinde onu sürekli gördüğümüz için aklımızda daha fazla kalıyor.” (Ö16)</i>	
Rekabet	<i>“Evet, çünkü mücadele yani yarışma eğlenceli akılda kalıcı olmasını sağlıyor.” (Ö45)</i>	
Aktif Katılım	<i>“Kalıcı olduğunu düşünüyorum. Çünkü derse aktif her zaman katılırım ve öğrenirim.” (Ö40)</i>	
Olumsuz	Gürültülü Ortam	<i>“Hayır, çünkü sınıfta çok ses çıkıyor. Ses olmazsa kalıcı olur.” (Ö12)</i>
	Yazarak Öğrenme	<i>“Hayır, çünkü defterime yazarak öğrenmek benim için daha kalıcı oluyor.” (Ö10)</i>
	Zaman Kaybı	<i>“Bu konuda emin değilim biraz daha vakit olması gerektiğini düşünüyorum.” (Ö9)</i>

Araştırmaya katılan 9. sınıf öğrencilerinin %92’si (f=46), Web 2.0 araçlarının uygulandığı Almanca dersinin öğrenme açısından kalıcı olduğunu söylerken, öğrencilerin %8’i (f=4) ilgili araçların Almanca öğreniminde kalıcılık yaratmayacağını dile getirmiştir. Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin verdikleri cevaplardan hareketle altı kategori oluşturulmuştur. Olumsuz yönde görüş bildiren öğrencilerin verdikleri cevaplardan hareketle ise üç kategori oluşturulmuştur.

Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %32,6’sı (f=15) Web 2.0 araçlarıyla yürütülen derslerde görsel işitsel uyarıların çok olması nedeniyle öğrenmenin kalıcı olabileceğini düşünmektedir. Öğrencilerin %26,08’i (f=12) dersin eğlenceli olmasından dolayı Web 2.0 araçları uygulanan Almanca dersinde öğrenmenin kalıcılık yaratacağını düşünmektedir. Öğrencilerin %13,06’sı (f=6) ise günümüz çağına uygun Web 2.0 araçlarının teknolojiyi sınıflara getirmesi nedeniyle öğrenmenin kalıcı olabileceğini vurgulamışlardır. Öğrencilerin %10,86’sı (f=5) ilgili Web 2.0 araçları vasıtasıyla derste oyun oynuyormuş gibi hissettikleri için oyunlarla Almanca öğreniminin daha kalıcı olabileceğini düşünmektedirler. Öğrencilerin %6,5’i (f=3) rekabeti sevdikleri için kalıcılığın söz konusu olabileceğini dile getirirken, %4,34’ü (f=2) ise derse aktif olarak katıldıkları için Almanca öğreniminde kalıcılığın söz konusu olabileceğine değinmiştir.

Olumsuz yönde görüş bildiren öğrenciler (%8) (f=4) Web 2.0 araçlarının Almanca öğreniminde kalıcılık yaratmayacağını dile getirmiştir. Bir öğrenci Web 2.0 araçlarının sınıfta gürültüye yol açtığını, gürültü olmadığı takdirde öğrenmenin kalıcı olabileceğini vurgulamıştır. Diğer görüşler ise sırasıyla Web 2.0 araçlarının zaman kaybı yarattığı ve teknoloji kullanmak yerine yazarak öğrenmenin öğrenci için daha kalıcı olduğu yönündedir. Gerekece yazmadan sadece olumsuz olduğunu dile getiren bir öğrenci görüşü de mevcuttur.

5. Almanca Derslerinde Akıllı Tahtada Uygulanan Web 2.0 Araçlarıyla veya Ders Kitaplarındaki Alıştırmalarla Öğrencilerin Kendilerini Rahat ve Güvende Hissetmelerine Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 8’de Web 2.0 araçları vasıtasıyla öğrencilerin derste kendilerini rahat ve güvende hissetmeleri ile ilgili öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde

edilen kategorileri ve alt kategorileri örneklemek amacıyla doğrudan alıntılar sunulmuştur:

Tablo 8.
Rahat ve Güvende Hissetme

Görüş	Kategoriler	Alt Kategori	İfadeler
Olumlu	Öz Güven		<i>“Akıllı tahtada uygulanan araçlarla daha rahat hissettim, çünkü derste herkesin içinde konuşmak yerine buradan kimsenin anlamayacağı şekilde yapmak daha iyi.”(Ö38)</i>
			<i>“İkisi de aynı fakat ders kitabında ders işlenirken ister istemez geriliyordum kalkıp yapamam korkusu yaşıyordum bu şekilde daha rahat korkmadan derse katılabiliyorum.”(Ö46)</i>
		Kullanıcı Adı Kullanma (Rumuz)	<i>“Akıllı tahtada uygulanan araçlarla çünkü kullanıcı adı ile katılabiliyoruz ve bizi yargulamıyorlar.”(Ö36)</i> <i>“Evet derse katıldım, utamadım, rezil olma duygusu olmadı, yanlış yapsam da doğru yapsam da bir şey değişmeyecek. Kimse beni bilmiyor.”(Ö41)</i>
	Eğlenceli	<i>“Tabii ki akıllı tahtadan çünkü daha eğlenceli ve ödev olduğunda telefonlarımızdan daha hızlı ve kolay ulaşabiliriz” (Ö16)</i>	
Olumsuz	Hata Yapma Korkusu		<i>“Ders kitabından daha rahat bence çünkü bu araçları kullanırken hata yapmaktan korktum ve çok yavaş bir şekilde yaptım. Bu da zaman kaybına sebep oldu.” (Ö24)</i>
Kararsız	Rahat ve Güvende Olma		<i>“İkisinde de rahat hissettim. Özgüvenli biriyim.”(Ö9)</i> <i>“İkisinde de aynı bence.”(Ö35)</i>

Araştırmaya katılan 9. sınıf öğrencilerinin %90'ı (f=45), ilgili Web 2.0 araçlarının uygulandığı Almanca dersinde kendilerini daha rahat ve güvende hissetmiştir. Öğrencilerin %8'i (f=4) Web 2.0 araçlarıyla uygulanan ve uygulanmayan derste kendilerini zaten güvende ve rahat hissettiklerini belirtirken, %2'si ise kendilerini rahat ve güvende hissetmediklerini dile getirmiştir.

Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %82,2'sinin (f=37) kendilerini daha rahat ve güvende hissetmelerinin nedeni Web 2.0 araçlarıyla birlikte kendilerini daha öz güvenli hissetmeleridir. Bunun yanında “Öz Güven” kategorisinin altındaki öğrencilerin cevaplarından hareketle “Kullanıcı Adı Kullanma (Rumuz)” alt kategorisi oluşturulmuştur. “Öz Güven” kategorisindeki öğrencilerin %51,3'ünün kendilerini öz güvende hissetmelerinin nedeni ise ilgili Web 2.0 araçları ile işlenen derse katılırken kullanıcı adı (rumuz) kullanmalarındır.

Olumsuz yönde görüş bildiren öğrenci (%2) (f=1) Web 2.0 araçlarının uygulandığı Almanca dersinde ilgili araçları kullanırken hata yapma korkusuyla karşılaşmış

ve bu yüzden de ilgili araçlar kendisini ders sırasında yavaşlatmıştır. Öğrencilerin %8'i (f=4) Web 2.0 araçları uygulansa da uygulanmasada kendilerini her zaman güvende ve rahatta hissettiklerini dile getirmişlerdir.

6. Akıllı Tahtada Uygulanan Web 2.0 Araçlarına Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 9'da uygulanan Web 2.0 araçlarından hangisinin ve/veya hangilerinin öğrencilerin beğenmesi ile ilgili öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategorileri ve alt kategorileri örneklemek amacıyla doğrudan alıntılar sunulmuştur:

Tablo 9.

En Çok Beğenilen Web 2.0 Aracı

Görüş	Kategoriler	Alt Kategori	İfadeler
Olumlu	Kahoot!	Rekabet ve Eğlenceli	"Kahoot!, çünkü yarış içinde olduğumuz için soru çözmeyi daha eğlenceli hale getiriyor ve testleri çözebilmek için daha çok çalışmamızı sağladığını düşünüyorum."(Ö10)
		Oyunlaştırma	"Kahoot!, çünkü oyun oynayarak daha rahat öğrenebileceğimi düşünüyorum."(Ö19)
		Görsel Öğrenme	"Kahoot!, çünkü görsel anlamdaki desteği benim için daha iyi."(Ö44)
		Kısa Zamanda Çok Soru	"Kahoot!, çünkü daha çok soru cevaplayabildim güzel geldi."(Ö32)
	Voki	Karakter/ Avatar Oluşturma	"Voki, çünkü kendi karakterimizi oluşturup konuşuyorduk."(Ö49)
	Kahoot! ve Padlet		"Kahoot! ve Padlet daha hoşuma gitti çünkü Kahoot kazanma hürsümü arttırırken, padlet sayesinde yazdığımızın saniyesinde öğretmenimiz görebiliyor."(Ö20)
	Kahoot! ve Voki		"En çok Kahoot! ve Voki hoşuma gitti. Voki de kendi karakterimizi oluşturabildiğimiz için daha çok hoşuma gitti. Kahoot! da ise rekabet içerisinde olduğumuz için beğendim."(Ö4)
	LearningApps		"Learningapps çünkü listening için kitap ve ses dosyası taşımamıza gerek

yok daha az yer kaplıyor.”
(Ö43)

Araştırmaya katılan 9. sınıf öğrencilerinin tamamı (f=50), ilgili Web 2.0 araçlarından en az birini beğendiklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%82) (f=41) Kahoot! uygulamasını diğer uygulamalara göre daha çok beğendiğini dile getirmişlerdir. Bunun yanında “Kahoot!” kategorisinin altında öğrencilerin cevaplarından hareketle “Rekabet ve Eğlenceli”, “Görsel Öğrenme”, “Kısa Zamanda Çok Soru” ve “Oyunlaştırma” alt kategorileri oluşturulmuştur. Kahoot! uygulamasını beğenen öğrencilerin %78’sinin (f=32) Kahoot! uygulamasını beğenme nedenleri Kahoot! uygulamasının rekabet içerisinde yapılması ve eğlenceli olmasından kaynaklanmaktadır. Öğrencilerin %7’si (f=3) Kahoot! uygulamasının görsellikleri nedeniyle daha çok beğendiğini, öğrencilerin diğer %7’si (f=3) Kahoot! uygulamasıyla kısa zamanda çok soru çözebildiği için ilgili uygulamayı beğendiğini ve son olarak öğrencilerin %7’si (f=3) Kahoot! uygulamasının oyun gibi olduğu için beğendiklerini dile getirmiştir.

Kahoot! uygulamasından sonra en çok beğenilen Voki uygulaması ise öğrencilerin %10’u (f=5) tarafından seçilmiştir. Voki uygulamasını beğenen öğrencilerden %80’i (f=4), ilgili uygulamada öğrenciler tarafından Karakter/Avatar oluşturulduğu için Voki uygulamasını beğendiklerini ifade etmişlerdir.

Son olarak öğrencilerin %4’ü (f=2) Kahoot! ve Padlet uygulamasını beğendiğini, öğrencilerin %2’si (f=1) Kahoot! ve Voki uygulamasını beğendiğini ve öğrencilerin %2’si (f=1) LearningApps uygulamasını beğendiğini ifade etmiştir.

7. Almanca Konuşma Becerisinde Voki Uygulamasının Etkisine Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 10’da konuşma becerisinde Voki uygulamasının uygulanması ile ilgili öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategorileri ve alt kategorileri örneklemek amacıyla doğrudan alıntılar sunulmuştur.

Tablo 10.

Konuşma Becerisinde Voki Uygulamasının Etkisi

Görüş	Kategoriler	Alt Kategori	İfadeler
Olumlu	Öz Güven	Karakterin Konuşması	“Konuşabiliyem katkı sağlıyor. Çünkü sınıfta konuşurken güzel konuşmazsın diye utanırken bu uygulama ile daha iyi konuşabiliyorum.”(Ö39)
	Dinleme Özelliği		“Evet, çünkü karakterler konuştuğu için utanmadan konuşabilirim.”(Ö1) “Düşünüyorum, çünkü nasıl konuşacağımızı, nasıl telaffuzumu nasıl yapacağımı daha güzel ve daha hızlı öğrenebildim.”(Ö18) “Evet, çünkü oraya yazdığım kelimelerin

		<i>telaffuzunu ve aksağanını daha rahat öğreniyorum ve sonra düzgün konuşmamı yapabiliyorum.”(Ö50)</i>
		<i>“Evet, çünkü ses kaydederek ya da yazdığımız şeyleri dinleyerek telaffuzumuzda gelişir.”(Ö27)</i>
	Zamandan ve Mekândan Bağımsızlık	<i>“Düşünüyorum. Çünkü her yerde konuşabilirim ve hocama gönderebilirim.”(Ö28)</i>
		<i>“Evet. Çünkü her yerde rahatlıkla bu uygulamayı kullanabilirim.”(Ö24)</i>
	Eğlenceli	<i>„Evet, sağlar hem eğlence hem de biraz bilgi ile çok katkı sağladı bana.”(Ö13)</i>
Olumsuz	Zaman Yönetimi	<i>“Hayır, bence zaman kaybıydı.”(Ö19)</i>
		<i>“Hayır, çünkü voki daha zahmetli ve yavaş.”(Ö1)</i>

Araştırmaya katılan 9. sınıf öğrencilerinin %92’si (f=46), Voki uygulamasının Almanca konuşma becerisine olumlu yönde katkı sağlayacağını savunurken, öğrencilerin %8’i (f=4) ilgili uygulamanın Almanca konuşma becerisine katkı sağlamayacağını dile getirmiştir.

Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %36,9’u (f=17) Voki uygulamasının Almanca konuşma becerisine olan katkısının nedenini konuşma yaparken daha öz güvenli hissetmelerinden dolayı olduğunu söylemişlerdir. Bunun yanında “Öz Güven” kategorisinin altında öğrencilerin cevaplarından hareketle “Karakterin Konuşması” alt kategorisi oluşturulmuştur. Öz güvenli kategorisindeki öğrencilerin %64,7’si (f=11) kendilerini öz güvende hissetmelerinin nedenini ise ilgili Web 2.0 aracı ile geliştirilen konuşma becerisini kullanılan Web 2.0 aracının karakterin konuşmasına bağlamıştır.

Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %32,6’sı (f=15) Voki uygulamasının Almanca konuşma becerisine olan olumlu katkısının nedenini ilgili uygulamanın dinleme becerilerini de geliştirmiş olmasına dayandırmıştır. Öğrencilerin %15,21’i (f=7) ise zamandan ve mekândan bağımsız olarak istedikleri yerde Voki uygulamasını kullanarak konuşma becerilerini geliştirebildiklerini düşündükleri için ilgili aracın konuşma becerilerine olumlu yönde katkı sağlayacağını ifade etmiştir. Son olarak öğrencilerin %6,5’i (f=3) Voki uygulamasını eğlenceli bulmaları nedeniyle ilgili aracın konuşma becerisine olumlu yönde katkı sağlayacağını dile getirmişlerdir.

Olumsuz yönde görüş bildiren öğrencilerin %50’si (f=2) Voki aracının uygulanmasının çok zahmetli ve zaman alıcı olduğunu vurgulayarak, ilgili uygulamanın Almanca konuşma becerisine katkı sağlamayacağını ifade etmişlerdir.

8. Almanca Yazma Becerisinde Padlet Uygulamasının Etkisine Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 11’de yazma becerisinde Padlet uygulamasının uygulanması ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategorileri ve alt kategorileri örnekleme amacıyla doğrudan alıntılar sunulmuştur:

Tablo 11.

Yazma Becerisinde Padlet Uygulamasının Etkisi

Görüş	Kategoriler	Alt Kategori	İfadeler
Olumlu	Rahat Yazma		“Evet, kitapta yazınca bir süreden sonra yazmaktan yoruluyoruz. Bu yüzden sadece amacımız bitirmek oluyor ve bu bilgiyi kalıcı hale getirmiyor. Telefonda yorulmadan çok hızlı rahat bir şekilde yazabiliyoruz.”(Ö37)
	Farklı Yazılar Görme İmkânı		“Evet, çünkü herkesin yazdığını görüp kendi yanlışlarımı düzeltebilirim ve farklı yazılar okumak güzel çünkü okulda herkesin yazdığını kitaplarından okuyamazdık.”(Ö50)
	Anında Dönüt-Düzeltilme		“Evet, çünkü yanlış yazdığımızda öğretmenimiz herkesin yazısını görüyor ve düzeltiyor.”(Ö38)
	Zamandan ve Mekândan Bağımsızlık		“Evet, çünkü her an her ortamda kullanabilirim.”(Ö31)
	Eğlenceli		“Evet, düşünüyorum çünkü bu şekilde daha eğlenceli.”(Ö4)
Olumsuz	Kullanıcı Adı (Rumuz)		“Katkı sağlar. Çünkü kendimi anonim ve rahat hissediyorum.”(Ö1)
	Kalem ile Yazma		“Hayır, çünkü kalemle yazmak daha etkili ve kalıcı bir yöntem bence.”(Ö41)

Araştırmaya katılan 9. sınıf öğrencilerinin %98’si (f=49), Padlet uygulamasının Almanca yazma becerisine olumlu yönde katkı sağlayacağını savunurken, öğrencilerin %2’si (f=1) ilgili uygulamanın Almanca konuşma becerisine katkı sağlamayacağını dile getirmiştir.

Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %36,7’si (f=18) Padlet uygulamasının Almanca yazma becerisine olan katkısının nedenini ilgili Web 2.0 aracı ile yazı yazmanın daha rahat olacağı şeklinde ifade etmiştir. Başka kullanıcıların ne yazdıklarını da gösteren Padlet uygulamasının Almanca yazma becerilerine olan katkısının bu nedenle olumlu yönde olacağını öğrencilerin %22,4’ü (f=11) ifade etmiştir. Öğrencilerin %20,4’ü (f=10) Padlet uygulamasının Almanca yazma becerisine olan olumlu katkısının nedenini ilgili uygulama sayesinde yazılan yazıların öğretmen tarafından anında dönüt ve düzeltme sağlanması olduğunu ifade etmiştir. Padlet uygulamasının zamandan ve mekândan bağımsız bir şekilde kullanılma özelliği nedeniyle öğrencilerin %4’ü (f=2), eğlenceli olması nedeniyle öğrencilerin %4’ü (f=2), farklı kullanıcı adı (rumuz) ile kullanılma

özelliği ile de öğrencilerin %2'si (f=1) ilgili uygulamanın Almanca yazma becerilerine olumlu yönde katkı sağlayacağını ifade etmiştir.

Olumsuz yönde görüş bildiren öğrenci (%2) (f=1) Padlet aracının uygulanmasının Almanca yazma becerisine katkı sağlamayacağını ifade etmiştir.

9. Almanca Dinlediğini Anlamada LearningApps Uygulamasının Etkisine Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 12'de dinleme becerisinde LearningApps uygulamasının uygulanması ile ilgili öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategorileri ve alt kategorileri örneklemek amacıyla doğrudan alıntılar sunulmuştur:

Tablo 12.

Dinleme Becerisinde LearningApps Uygulamasının Etkisi

Görüş	Kategoriler	Alt Kategori	İfadeler
Olumlu	Bireysel Dinleme İmkânı		"Evet, çünkü evde kendim de dinleme yapabilirim ve bu güzel bir deneyim olur diye düşünüyorum." (Ö42)
		Zamandan ve Mekândan Bağımsızlık	"Evet, düşünüyorum. Kendi başıma dinleme metinlerini istediğim kadar dinleyebilirim." (Ö7)
	Anında Dönüt		"Katkı sağlar. Dinledikten hemen sonra cevaplarımı doğru mu yanlış mı diye öğrendim." (Ö1)
Olumsuz	Kelimelerin Telaffuzlarını Öğrenme		"Evet, düşünüyorum çünkü bu şekilde telaffuzunu da öğreniyorum." (Ö4)
			"Evet, Almanca kelimeleri tekrar tekrar dinleyerek telaffuzumuzu geliştirebiliriz." (Ö23)
Kararsız			"Hayır, çünkü herhangi bir etkisini göremedim." (Ö22)
			"Bu konu hakkında pek fikrim yok. Bana göre iki yöntem de güzel." (Ö9)

Araştırmaya katılan 9. sınıf öğrencilerinin %94'ü (f=47), LearningApps uygulamasının Almanca dinleme becerisine olumlu yönde katkı sağlayacağını savunurken, öğrencilerin %2'si (f=1) ilgili uygulamanın Almanca konuşma becerisine katkı sağlamayacağını dile getirmiştir. Öğrencilerin %4'ü (f=2) ise ilgili uygulamanın Almanca dinleme becerisine katkı sağlayıp sağlamayacağı konusunda kararsız kalmıştır.

Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %46,8'i (f=22) LearningApps uygulamasının Almanca dinleme becerisine olan katkısının nedenini ilgili Web 2.0 aracı ile bireysel dinleme imkânı olduğunu ifade etmiştir. Bunun yanında "Bireysel Dinleme İmkânı" kategorisinin altında öğrencilerin cevaplarından hareketle "Zamandan ve Mekândan Bağımsızlık" alt kategorisi oluşturulmuştur. "Bireysel Dinleme İmkânı" kategorisindeki öğrencilerin %36,3'ü (f=8) bireysel

dinleme imkânlarının aynı zamanda zamandan ve mekândan bağımsız olarak her yerde dinleme imkânlarının olduğunu da ifade etmiştir. Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %12,7'si (f=6) ilgili uygulamanın anında dönüt verme özelliğinden dolayı dinleme becerisine olumlu yönde katkı sağlayacağını ifade ederken, öğrencilerin %8,5'i (f=4) LearningApps uygulaması sayesinde Almanca kelimelerin teleffuzlarını doğru bir şekilde öğrenebileceklerini dile getirerek uygulamanın dinleme becerisine olan olumlu katkısını ifade etmiştir.

Olumsuz yönde görüş bildiren öğrenci (%2) (f=1) LearningApps aracının uygulanmasının Almanca dinleme becerisine katkı sağlamayacağını ifade etmişken, öğrencilerin %4'ü (f=2) ilgili uygulamanın olumlu veya olumsuz katkısı konusunda fikri olmadığını dile getirmiştir.

10. Almanca Okuduğunu Anlamada Kahoot! Uygulamasının Etkisine Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 13'de okuma becerisinde Kahoot! uygulamasının uygulanması ile ilgili öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategorileri ve alt kategorileri örneklemek amacıyla doğrudan alıntılar sunulmuştur:

Tablo 13.

Okuma Becerisinde Kahoot! Uygulamasının Etkisi

Görüş	Kategoriler	Alt Kategori	İfadeler
Olumlu	Rekabet		<i>"Evet, rekabet ile öğrenme hırsımızı arttırabilecek bir platform. Daha çok katılma isteği uyandırıyor."</i> (Ö35) <i>"Evet, Kahoot! uygulaması yarışma gibi olduğu için rekabet etmek heyecanlı oldu bu sayede doğru yapmaya çalıştım ve bu bana katkı sağlar."</i> (Ö46)
	Eğlenceli		<i>"Okuduğumu anlamaya katkı sağlayacağını düşünüyorum. Nedeni ise, daha eğlenceli."</i> (Ö39)
	Hızlı Karar Verme		<i>"Evet, düşünüyorum. Çünkü anlamam hızlanıyor ve hemen karar vermeye çalışıyorum."</i> (Ö7) <i>"Düşünüyorum evet. Hızlıca hepsini yapmak istiyorum böylece okuyorum hep ve anlamak içi uğraşıyorum."</i> (Ö40)
	Kısa Zamanda Çok Soru		<i>"Evet, Kahoot! uygulamasında çok fazla soruyu çok az zamanda yapabiliyoruz."</i> (Ö45)
	Görsel Öğrenme		<i>"Evet, çünkü görsellikleri daha kalıcı ben çok sevdim."</i> (Ö42)
	Anında Dönüt		<i>"Evet, çünkü yanlış yaparsak doğrusunu gösteriyor ve biz yanlış öğrenmemiş oluruz."</i> (Ö14)
	Olumsuz	Rekabet Sevmeme	

Araştırmaya katılan 9. sınıf öğrencilerinin %98'i (f=49), Kahoot! uygulamasının Almanca okuma becerisine olumlu yönde katkı sağlayacağını savunurken,

öğrencilerin %2'si (f=1) ilgili uygulamanın Almanca okuma becerisine katkı sağlamayacağını dile getirmiştir.

Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %30,6'sı (f=15) Kahoot! uygulamasının Almanca okuma becerisine olan katkısının ilgili Web 2.0 aracı sayesinde arkadaşları ile rekabet içinde olmalarının nedeni olarak ifade etmiştir. Öğrencilerin %14,2'si (f=7) Kahoot! uygulamasının eğlenceli olması nedeniyle Almanca okuma becerisine katkı sağlayacağını dile getirirken, diğer %14,2'lik (f=7) kısım ise Kahoot! uygulaması sayesinde hızlı karar vermeleri nedeniyle ilgili uygulamanın okuma becerisine katkı sağlayacağını dile getirmiştir. Kahoot! uygulaması ile kısa zamanda çok soru çözüldüğü için öğrencilerin %12,2'si (f=6) Kahoot! uygulamasının Almanca okuma becerilerine olumlu yönde katkı sağlanacağına değinmiştir. Kahoot! uygulamasındaki renkli görsellik sayesinde öğrencilerin %10,2'si (f=5) ilgili uygulamaların görsel öğrenme aracılığı ile okuma becerisine katkı sağlayacağını ifade ederken, Kahoot! uygulamasının anında dönüt ve düzeltme özelliği ile Almanca okuma becerilerine katkı sağlayacağını savunan öğrenciler (f=4) ise %8,1'dir.

Olumsuz yönde görüş bildiren öğrenci (%2) (f=1) Kahoot! uygulaması ile rekabeti sevmediğini kendisindeki stres duygusunun artacağı için Almanca okuma becerisine katkı sağlamayacağını ifade etmiştir.

11. Almanca Dersinin Hangi Yöntemle Uygulanmasının İstenmesine Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 14'de gelecek Almanca derslerinde Web 2.0 araçlarının uygulanıp uygulanmaması ile ilgili öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategorileri ve alt kategorileri örnekleme amacıyla doğrudan alıntılar sunulmuştur:

Tablo 14.

Sonraki Almanca Derslerinde Web 2.0 Araçlarının Uygulanması

Görüş	Kategoriler	Alt Kategori	İfadeler
Olumlu	Eğlenceli		"Bu araçlarla yapılmasını isterdim çünkü daha eğlenceli."(Ö4)
	Derse Katılım		"Akıllı tahtadaki Web 2.0 araçlarıyla yapilsın. Çünkü derse daha çok katılabiliyorum."(Ö12)
	Anında Dönüt		"Web 2.0 araçlarıyla yapılmasını isterdim. Daha eğlenceliydi. Kitapta yanlış yaptığımızda hoca cevabımıza bakana kadar doğru mu değil mi bilemiyorduk. Ama uygulama ile hemen öğreniyoruz."(Ö25)
	Bireysel Öğrenme		"Web 2.0 araçlarıyla yapmak isterdim herkes bireysel olarak daha iyi anlar ve çalışır."(Ö34)
Kararsız			"Kararsız kaldım, çünkü uygulamalar her şeyi ayrıntılı öğretmeyebilir."(Ö30)

“Almanca ders kitabının bazı konularda iyi olduğunu düşünüyorum.”(Ö22)

Araştırmaya katılan 9. sınıf öğrencilerinin %94’ü (f=47), ilgili Web 2.0 araçlarıyla Almanca dersinin yapılmasını isterken, öğrencilerin %6’sı (f=3) bu konu hakkında kararsız olduklarını ifade etmişlerdir.

Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %55,3’ü (f=26) ilgili uygulamaların eğlenceli olduğu için Almanca dersinde kullanmayı tercih ederken, öğrencilerin %12,7’si (f=6) ilgili uygulamalar sayesinde derse aktif olarak katıldıkları için ilgili uygulamaların Almanca dersinde kullanılması gerektiğini dile getirmiştir. Anında dönüt ve düzeltme işlevi olan ilgili uygulamaların bu özelliği sayesinde Almanca dersinde kullanılması gerektiğini ifade eden öğrenciler %8,5 (f=4) iken, ilgili uygulamaların bireysel öğrenmeyi de sağlaması nedeniyle Almanca dersinde kullanılması gerektiğini savunan öğrenciler %6,3’dür (f=3). Son olarak öğrencilerin %6’sı (f=3) konu hakkında kararsız olduklarını dile getirmiştir.

12. Almanca Derslerinde Akıllı Tahtada Uygulanan Web 2.0 Araçlarının Kullanılmasının Faydalı Olup Olmayacağına Yönelik Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 15’de Almanca derslerinde Web 2.0 araçlarının uygulanmasının faydalı olup olmayacağı ile ilgili öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategorileri ve alt kategorileri örneklemek amacıyla doğrudan alıntılar sunulmuştur:

Tablo 15.

Web 2.0 Uygulamalarının Faydalı Olup Olmaması

Görüş	Kategoriler	Alt Kategori	İfadeler
Olumlu	Eğlenceli		“Faydalı olacağını düşünüyorum. Dersleri daha eğlenceli hale getirdi ve anlaşılması daha kolay oldu.”(Ö25)
	Derse Katılım		“Bence akıllı tahtada uygulanan Web 2.0 araçlarının faydalı olabileceğini düşünüyorum çünkü derse katılımı artırıyor.”(Ö43)
	Akılda Kalıcı		“Bence akıllı tahtada uygulanan Web 2.0 araçlarının kullanılması daha faydalı. Çünkü daha akılda kalıcı ve bu sayede öğreticidir.”(Ö42)
	Teknoloji		“Evet, faydalı olur. Teknoloji çağındayız çünkü her şey teknoloji artık. Okulda teknolojik olmalı.”(Ö39)
	Anında Dönüt		“Evet, çünkü hızlı cevap erişimi bize çok büyük katkılar sağlar.”(Ö27)
Kararsız			“Evet, faydalı olur ama ara sıra kullanırsak çünkü bu uygulamaları kullanmak vakit kaybettirir. Ders saatlerimiz çok kısa olduğu

Araştırmaya katılan 9. sınıf öğrencilerinin %94’ü (f=47), ilgili Web 2.0 araçlarıyla yapılacak Almanca dersinin faydalı olacağını düşünürken, öğrencilerin %6’sı (f=3) bu konu hakkında kararsız olduklarını ifade etmiştir.

Olumlu yönde görüş bildiren öğrencilerin %27,6’sı (f=13) ilgili uygulamaların eğlenceli olduğu için Almanca dersinde kullanılmasının faydalı olacağını düşünürken, öğrencilerin %23,4’ü (f=11) ilgili uygulamalar sayesinde derse aktif olarak katıldıkları için söz konusu uygulamaların Almanca dersinde kullanılmasının faydalı olacağına dikkat çekmektedirler. İlgili uygulamaların öğrenmede kalıcılık yaratacağını düşünen öğrenciler (%14,8) (f=7) söz konusu uygulamaların Almanca dersinde kullanılmasının faydalı olacağını ifade etmektedirler. Öğrencilerin %10,6’sı (f=5) teknolojinin derslerde kullanılması nedeniyle ilgili uygulamaların Almanca dersinde kullanılmasının faydalı olacağını dile getirirken, öğrencilerin %6,3’ü (f=3) ilgili araçların anında dönüt ve düzeltme verme özelliği nedeniyle Almanca dersinde kullanılmasının faydalı olacağını düşünmüşlerdir. Son olarak öğrencilerin %6’sı (f=3) konu hakkında kararsız olduklarını dile getirmiştir.

SONUÇ

Bilindiği üzere yabancı dil eğitiminde dört temel dil becerisi olarak nitelendirilen konuşma, dinleme, okuma ve yazma becerileri esas olarak kabul edilmekte ve bu becerilerin kazandırılması hedeflenmektedir. Buna rağmen söz konusu becerilerin istenilen düzeyde öğretilmediği bilinmektedir. Bu soruna bir çözüm önerisinde bulunmak amacıyla “Web 2.0 Araçlarının İkinci Yabancı Dil Almanca Dersinde Kullanılmasına Yönelik Öğrenci Görüşleri” başlıklı çalışmada Web 2.0 araçlarının adı geçen dört temel dil becerisinin geliştirilmesi konusunda nasıl bir etkiye sahip olduğu ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Araştırmada Web 2.0 teknolojisi üzerinde durulmuş, söz konusu teknolojinin eğitime ve yabancı dil eğitimine nasıl katkı sunduğu, motivasyonu ve öğrenci başarısını nasıl etkilediği gibi konular tartışılmıştır. Çalışmada kullanılmış olan “Kahoot!”, “Padlet”, “LearningApps” ve “Voki” adlı uygulamaların hangi becerinin ölçülmesine yönelik olarak kullanılabilirleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

“Wie bitte?” adlı ders kitabının “Fertigkeitstrainings” bölümündeki dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinden oluşan sorular tanıtılmış ve hangi beceri için hangi Web 2.0 aracının kullanılacağından bahsedilmiştir. Bu doğrultuda dinleme, konuşma, okuma ve yazma etkinlikleri ilgili Web 2.0 araçlarına uyarlanmıştır.

2020-2021 eğitim öğretim yılında Kâtip Çelebi Anadolu Lisesinde yapılan “Web 2.0 Araçlarının İkinci Yabancı Dil Almanca Dersinde Kullanılmasına Yönelik Öğrenci Görüşler” adlı araştırmaya 9. sınıfta öğrenim görmekte olan gönüllü toplam 50 öğrenci katılmıştır. Toplam 50 öğrenciye yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanarak ilgili Web 2.0 araçlarının ikinci yabancı dil Almanca dersine entegre edilmesine yönelik öğrenci görüşleri alınmış ve toplamda 12 soru öğrencilere yöneltilmiştir. Araştırmada nitel araştırma modelinin olgubilim/fenomenoloji deseni kullanılmıştır.

Araştırmada, 9. sınıf ikinci yabancı dil Almanca dersinde kullanılmakta olan “Wie bitte?” adlı Almanca ders kitabının 1. ünitesi sonunda yer verilen dört temel beceriye ilişkin genel değerlendirme alıştırmaları kitap üzerinden öğrenciler tarafından yapılması geleneksel yöntemi işaret etmektedir. Aynı alıştırmalar tekrardan birebir aynı sorularla Web 2.0 araçları kullanılarak okuma becerisi Kahoot!, yazma becerisi Padlet, konuşma becerisi Voki, ve dinleme becerisi LearningApps uygulamasıyla hazırlanmıştır ve hazırlanan

uygulamalar akıllı tahtaya yansıtılarak sunulan alıştırmaların öğrenciler tarafından yapılması sağlanmıştır.

İlk hafta dinleme ve okuma becerisine yönelik, ikinci hafta ise yazma ve konuşma becerisine yönelik alıştırmalar hem "Wie bitte?" isimli kitap üzerinden hem de ilgili Web 2.0 araçları ile öğrenciler tarafından yapılmıştır. Birinci ders saatinde ders kitabından yapılan alıştırmalar, ikinci ders saatinde ise aynı içerikler Web 2.0 araçları kullanılarak yapılmıştır. Diğer şubelere ise birinci ders saatinde Web 2.0 araçlarıyla, ikinci ders saatinde ders kitabındaki etkinliklerle ders işlenmiştir.

Uygulamanın yarı yapılandırılmış görüşme formu veri analizinde nitel analiz yöntemlerinden içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada araştırmanın inandırıcılığını sağlamak için görüşme öncesi öğrenciler araştırmanın amacı ve içeriği ile ilgili bilgilendirilmiştir. Gönüllü olarak yapılan görüşmelerde elde edilen verilerin ele alınan olguyu yansıtması için objektif olmaya dikkat edilmiş, görüşmeler ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmış ve öğrencilerin görüşleri doğrudan, olduğu gibi Word dosyasına aktarılmış ve görüşlerin hangi öğrenciye ait olduğu "Ö1, Ö2, Ö3..." şeklinde belirtilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen verilerin analizinde NVivo 12 programından yararlanılmıştır. Elde edilen veriler NVivo 12 programına aktararak öğrencilerden elde edilen yanıtlardan yola çıkılarak kategoriler ve alt kategoriler belirlenmiştir.

Web 2.0 araçlarının Almanca dersinde kullanılmasına yönelik oluşturulan toplam on iki soru ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategorileri ve alt kategorileri örneklemek amacıyla doğrudan alıntılarla ilgili tablolarda bulgular bölümünde sunulmuştur. Belirlenen kategoriler ve alt kategoriler altında çalışmaya katkı sağlayacağı düşünülen en dikkat çekici öğrenci görüşlerinden doğrudan alıntılama yapılmış, frekans ve yüzdeleri ile birlikte bulgular bölümünde belirtilmiş ve gereksiz tekrarlardan kaçınılmıştır.

Web 2.0 araçlarının uyarlandığı ikinci yabancı dil Almanca dersine yönelik alınan öğrenci görüşleri neticesinde aşağıdaki bulgular elde edilmiştir:

Web 2.0 araçlarının öğrenmeyi olumlu yönde etkilemesi ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategoriler ve alt kategoriler doğrultusunda öğrencilerin tamamı (f=50) Web 2.0 araçlarının öğrenmeyi olumlu yönde etkileyeceğini düşünmüştür. Öğrencilerin verdiği cevaplar neticesinde, Web 2.0 araçlarının eğlenceli olması, kullanıcılara bireysel öğrenme imkânı sunması, öğrenmeyi desteklemesi ve öğrencilerin hayatlarının bir parçası olan teknolojinin Web 2.0 araçları sayesinde sınıf ortamına girmesi nedeniyle Almanca dersinde uygulanan ilgili Web 2.0 araçlarının öğrenmeyi olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Bunun yanı sıra ilgili araçların eğlenceli olması nedeniyle de öğrenciler üzerinde kalıcı öğrenmeler yaratacağı ve aynı zamanda öğrencileri derse motive edeceği araştırmaya katılan öğrenciler tarafından ifade edilmiştir. İlgili araçların özellikle eğlenceli olması ve öğrencilerin her zaman yanlarında taşıdıkları akıllı telefonlarla Web 2.0 araçları vesilesiyle derse katılmaları öğrenmeyi olumlu yönde etkileyeceği düşünülmüştür.

Web 2.0 araçlarının öğrenmeyi daha eğlenceli hale getirmesi ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategoriler ve alt kategoriler doğrultusunda öğrencilerin tamamı (f=50) Web 2.0 araçlarının öğrenmeyi eğlenceli hale getirdiğini ifade etmişlerdir. Verilen cevaplar doğrultusunda, Web 2.0 araçlarının sınıf ortamında rekabeti arttırması, öğrencilerin oyun oynuyormuş gibi hissederek öğrenmelerini sağlaması, öğrencileri Almanca dersine motive etmesi, öğrencilerin parmak kaldırmadan derse katılmalarını sağlaması ve sınıf ortamına cep telefonları, akıllı tahta vb. teknolojiler getirmesi vesilesiyle ilgili Web 2.0 araçlarının öğrenmeyi daha eğlenceli hale getireceği öğrenciler tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ilgili araçların öğrenciler

arasında rekabeti arttırması Almanca dersinin eğlenceli hale gelmesini sağlamıştır.

Web 2.0 araçlarının öğrencilerin derse katılımını değiştirip değiştirmemesi ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategoriler ve alt kategoriler doğrultusunda öğrencilerin %96'sı (f=48) olumlu yönde görüş bildirmiştir. Verilen cevaplardan hareketle Web 2.0 araçları ile tüm sınıfın derse katıldığı, öğrencilerin parmak kaldırması gerekmediği bir ortamda öğrenmenin gerçekleştiği öğrenciler tarafından belirtilmiştir. Web 2.0 araçları ile dersin daha eğlenceli olması nedeniyle de öğrencilerin akıllı telefonları sayesinde derse daha çok katılma istekleri gelmiştir. Web 2.0 araçlarının sınıf ortamında rekabeti oluşturması ve öğrencilerin daha çok kullanıcı adı (rumuz) kullanmasını sağlaması nedeniyle öğrencilerin derse daha özgüvenli ve daha hırslı bir şekilde katılmalarına neden olmuştur. Söylenenlerden yola çıkılacak olursa öğrencilerin tamamı Web 2.0 araçları ile derse aktif katılma imkânı elde ederler. Web 2.0 araçlarının uygulanmadığı bir sınıfta öğrencilerinin tamamının derse katılması imkânsız olabileceği gibi, parmak kaldırma konusunda isteklerinin bu denli çok olmayacağını ilgili araştırma vesilesiyle ortaya çıktığı düşünülmektedir. Öğrencilerin ilgili araçları kullanırken avatar/karakter ve/veya kullanıcı adı (rumuz) kullanmaları onların öz güvenlerini yükseltmiş ve derse korkusuz, istekli ve çekinmeden katılmalarına teşvik ettiği görülmüştür. Öğrencilerin %4'ü ise rekabeti sevmedikleri için derse katılımlarını olumlu yönde etkilemeyeceğini dile getirirken %2'lik kısım ise Web 2.0 araçları derslere entegre olsa da olmasa da derse katıldıklarını dile getirmiştir.

Web 2.0 araçlarının öğrenmeyi daha kalıcı hale getirip getirmemesi ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategoriler ve alt kategoriler doğrultusunda öğrencilerin yüzde %92'si olumlu yönde görüş bildirmiştir. İlgili Web 2.0 araçlarının öğrenmede daha kalıcılık yaratmasının nedenleri ise öğrencilerin ders esnasında aynı zamanda eğlenmesi, Web 2.0 araçlarının görsel yönden daha çeşitli olması, öğrencilerin oyun oynuyormuş gibi öğrenmeleri, rekabet içinde olmaları ve Web 2.0 araçlarının sınıf ortamına teknolojik araçları da dâhil etmesi olarak ifade edilmiştir. Özellikle Web 2.0 araçlarının hem görsel hem de işitsel öğrenme imkânı sunması öğrencilerin daha da dikkatini çekerek öğrenmelerinin kalıcı olmasına vesile olmuştur. Olumsuz yönde görüş bildiren öğrenciler ise Web 2.0 araçlarının sınıfta gürültü oluşturduğuna, zaman kaybı olabileceğine dikkat çekerek öğrenmede kalıcılık yaratması konusunda olumsuz yönde görüş bildirmiştir.

Web 2.0 araçlarının uygulandığı derste öğrencilerin kendilerini daha rahat ve güvende hissetmeleri ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategoriler ve alt kategoriler doğrultusunda öğrencilerin yüzde %90'ını olumlu yönde görüş bildirmiştir. Özellikle Web 2.0 araçları sayesinde derse kullanıcı adı (rumuz) kullanarak katılmaları öğrencilerin kimin hangi kullanıcı adıyla derse katıldıklarını bilememeleri nedeniyle kendilerini daha rahat ve güvende hissetmeleri sağlanmıştır. Bu ifadelerden yola çıkarak öğrencilerin Web 2.0 aracı kullanılmadığı, ders kitaplarıyla işlenen Almanca dersinde kendilerini rahat ve güvende hissetmedikleri çıkarımı yapılabilir. Bu çıkarım doğrultusunda derse katılmakta çekinecek olan öğrencilerin aynı zamanda olumlu yönde bir öğrenme gerçekleştiremediği düşünülmektedir. Kullanılan kullanıcı adlarını sadece öğretmenin bilmesi sınıfta daha rahat ve güvende bir atmosfer yaratarak öğrenmenin kalıcılığını da pozitif yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Öğretmenin öğrencilerin kullanıcı adlarını bilmesi hangi öğrencinin hangi konuda eksiği olduğunu ve/veya hangi konuda daha iyi olduğunu öğrenebilmesini sağlayacaktır. Öğrencilerin %8'i ise kullanıcı adı kullansalar da kullanmasalar da kendilerini derste her zaman rahat ve güvende hissettiklerini dile getirmişlerdir. Olumsuz yönde görüş bildiren öğrenci ise ilgili Web 2.0 aracını kullanırken hata yapmaktan korktuğu için kendini rahat ve güvende hissedememiştir. Bu ifadeden yola çıkarak öğrencilerin Web 2.0 araçlarına aşına

olmaları neticesinde kendilerini derslerde daha rahat ve güvende hissedecekleri sonucuna ulaşılabilir.

Web 2.0 araçlarının uygulandığı derste öğrencilerin ilgili araçlardan hangi aracı daha çok beğendikleri ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategoriler ve alt kategoriler doğrultusunda öğrencilerin en çok Kahoot! uygulamasını beğendikleri sonucuna varılmıştır. Kahoot! uygulamasının rekabet içermesi, eğlenceli olması, görsel yönden zenginliği ve kısa zamanda çok soru sorması nedeniyle öğrenciler tarafından en çok beğenilen uygulama olmuştur. Daha sonra karakter/avatar oluşturulması nedeniyle Voki aracı beğenilmiştir.

Konuşma becerisinde Voki uygulamasının etkisi ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategoriler ve alt kategoriler doğrultusunda öğrencilerin yüzde %92'si ilgili aracın Almanca konuşma becerisine olumlu yönde katkı sağlayacağını düşünmüştür. Özellikle Voki uygulamasında öğrenciler avatarın/karakterin konuşması için seslerini kaydetmeleri hem de konuşulması istenen metni yazmaları doğrultusunda avatarın ilgili metni hedef dilin aksanı ile telaffuz etmesi öğrencilerin en çok beğendiği özelliklerden birisi olmuştur. Öğrenciler zamandan ve mekândan bağımsız olarak istedikleri yerde konuşabilme ve aynı zamanda dinleme yapabileme imkânı bulmuşlardır. Yazma özelliği sayesinde kelimelerin telaffuzlarını da aynı zamanda öğrenen öğrenciler kendileri konuşmadan önce yapacakları hataları bu sayede düzeltereklerini dile getirmişlerdir. Öğrencilerin normal şartlarda derste herkesin içinde konuşmaları utancı Voki uygulamasının avatar/karakter oluşturma özelliği ile ortadan kalkmıştır.

Yazma becerisinde Padlet uygulamasının etkisi ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategoriler ve alt kategoriler doğrultusunda öğrencilerin %98'i ilgili aracın Almanca yazma becerisine olumlu yönde katkı sağlayacağını düşünmüştür. Padlet uygulaması sayesinde sınıf arkadaşlarının da ne yazdığını gören öğrenciler bu sayede farklı yazılar okuyabilecek ve kendi yazı hatalarını düzeltme imkânı bulabileceklerdir. Aynı zamanda kullanıcı adı ile yazılan yazılar öğretmen tarafından anında okunup düzeltilebilecektir. Zamandan ve mekândan bağımsız olarak da yazı yazma imkânı bulan öğrenciler aynı zamanda Padlet uygulaması ile daha rahat yazı yazdıklarını belirtmiştir. Tüm bu nedenlerden dolayı Padlet uygulamasının Almanca yazma becerilerini olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Olumsuz yönde görüş bildiren öğrenci ise kalemle yazmanın daha etkili ve kalıcı yöntem olduğunu düşündüğü için Padlet uygulamasının yazma becerisine olumlu yönde katkı sağlamayacağını düşünmüştür. Tüm bu söylenenlerden yola çıkarak Padlet uygulaması sayesinde öğrenciler zamandan ve mekândan bağımsız olarak her yerde istedikleri zaman yazma imkânı bulup, farklı çeşitli yazılar görme imkânı ve yanlışlarının öğretmen tarafından daha hızlı bir şekilde kontrol edilmesi imkânına sahip olacaklardır.

Dinleme becerisinde LearningApps uygulamasının etkisi ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategoriler ve alt kategoriler doğrultusunda öğrencilerin %94'ü ilgili aracın Almanca dinleme becerisine olumlu yönde katkı sağlayacağını düşünmüştür. Öğrencilerin ilgili uygulama ile hem bireysel hem de zamandan ve mekândan bağımsız olarak dinleme imkânı bulması ve dinleme yapıldıktan hemen sonra doğru cevabı öğrenmeleri nedeniyle ilgili uygulamanın Almanca dinleme becerilerine olumlu yönde katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Öğrenciler LearningApps uygulaması ile aynı zamanda kelimelerin telaffuzlarını da öğrendiklerini dile getirmişlerdir ve bu bulgu öğrencilerin ders kitaplarıyla dinleme yaparken daha az dinleme yaptıklarının da bir göstergesi olabileceği sonucunu gözler önüne sermiştir.

Okuma becerisinde Kahoot! uygulamasının etkisi ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategoriler ve alt kategoriler doğrultusunda öğrencilerin %98'i ilgili aracın Almanca okuma becerisine olumlu

yönde katkı sağlayacağını düşünmüştür. Kahoot! uygulamasının eğlenceli olması, sınıf ortamı içerisinde rekabete teşvik etmesi, kısa zamanda çok soru içermesi ve öğrencilere anında dönüt vermesi gibi nedenlerle öğrenciler tarafından Almanca okuma becerisine olumlu yönde katkı sunacağı görüşü dile getirilmiştir. Bunun yanı sıra kısa zaman içerisinde öğrencilerin hızlı karar vermelerine yol açan Kahoot! uygulaması renkli içerikleriyle görsel öğrenmelere de neden olacağı için Almanca okuma becerisine katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Olumsuz yönde görüş bildiren öğrenci ise Kahoot! uygulamasının rekabetçi özelliğinden dolayı kendisini strese soktuğunu düşünerek ilgili uygulamanın okuma becerisine olumlu yönde katkı sağlamayacağını düşünmüştür.

Gelecek Almanca derslerinde Web 2.0 araçlarının uygulanıp uygulanmaması ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategoriler ve alt kategoriler doğrultusunda öğrencilerin %94'ü Web 2.0 araçları ile Almanca dersinin yapılmasını istemiştir. İlgili araçların eğlenceli olması, derste katılımı arttırması, bireysel öğrenme imkânı yaratması ve anında dönüt vermesi gibi özellikleri nedeniyle öğrenciler tarafından tercih edilmiştir. Kararsız yönde görüş bildiren öğrenciler ise Web 2.0 araçlarıyla her şeyi ayrıntılı öğrenemeyeceklerini, hem ders kitaplarının hem de Web 2.0 araçlarının bir arada olması gereken bir sınıf ortamının olması gerektiğini vurgulamıştır.

Almanca derslerinde Web 2.0 araçlarının uygulanmasının faydalı olup olmayacağı ile ilgili, öğrencilerin olumlu/olumsuz düşüncelerinden elde edilen kategoriler ve alt kategoriler doğrultusunda öğrencilerin %94'ü Web 2.0 araçlarının Almanca dersinde uygulanmasının faydalı olacağını ifade etmiştir. Daha önce de belirtildiği gibi ilgili araçların eğlenceli olması, derste katılımı arttırması, kalıcı öğrenmeler yaratması, anında dönüt vermesi ve teknolojik aletlerin sınıf içinde de kullanılması gibi özellikleri nedeniyle öğrenciler tarafından tercih edilmiştir. Kararsız yönde görüş bildiren öğrenciler ise bazı Web 2.0 araçlarının yararının olmadığını veya vakit kaybettirdiğini dile getirerek Almanca dersine fayda sağlamayacağını ifade etmiştir.

Söz konusu olumlu öğrenci görüşleri kapsamında Web 2.0 araçlarının temel özelliklerinin öğrenci görüşleriyle paralel olduğu görülmektedir. Öğrencilerin öğrenme eylemini oyuna dönüştüren Web 2.0 araçları öğrencilerin eğlenerek öğrenmelerini sağlamıştır. Bu uygulamalar ile öğrenciler ikinci yabancı dil Almanca dersine aktif olarak katılma, anında dönüt ve düzeltme alma fırsatı bulmuştur. 21. yüzyıl eğitim sistemi anlayışına uygun etkili bir öğrenme ortamı sunan Web 2.0 araçları öğrencilerin bireysel öğrenmelerine vesile olmuş ve aynı zamanda zamandan ve mekândan bağımsız bir öğrenmenin gerçekleşmesine imkân sunmuştur.

KAYNAKLAR

- Aytan, Talat, & Başal, Ahmet (2015). Türkçe öğretmen adaylarının web 2.0 araçlarına yönelik algılarının incelenmesi. *Turkish Studies* (Elektronik), 10(7), 149-166.
<https://app.trdizin.gov.tr/makale/TWpVME56Z3hNUT09/turkce-ogretmen-adaylarinin-web-2-0-araclarina-yonelik-algilarinin-incelenmesi-sayfasından erişilmiştir>.
- Baş, Bayram, & Yıldırım, Tuğba (2018). Yabancılara Türkçe öğretiminde teknoloji entegrasyonu. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(3), 827-839.
https://www.researchgate.net/publication/326662309_Yabancılara_Tur_kce_Ogretiminde_Teknoloji_Entegrasyonu sayfasından erişilmiştir.
- Baş, Türker & Akturan, Ulun (2017). *Nitel araştırma yöntemleri: Sosyal bilimlerde bilgisayar destekli*. Ankara: Seçkin.

- Bozkurt, Aras, Hamutoğlu, Nazire Burçin, Liman Kaban, Ayşegül, Taşçı, Gülşah, & Aykul, Mona (2021). Dijital bilgi çağı: Dijital toplum, dijital dönüşüm, dijital eğitim ve dijital yeterlilikler. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 35-63.
<http://dx.doi.org/10.51948/Auad.911584>
- Büyüköztürk, Şener, Kılıç Çakmak, Ebru, Akgün, Özcan Erkan, Karadeniz, Şirin, & Demirel, Funda (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Cesur, Kürşat (2021). *Salgın sürecinde yabancı dil eğitimi*. A. Çoruk (Ed.), Covid-19 salgınının Türk eğitim sistemine yansımaları içinde (s. 171-180). Ankara: Pegem Akademi.
- Dellal Akpınar, Nevide & Yücel Seyhan, Mukadder (2015). Yabancı dil öğretmenlerinin derslerinde materyal kullanımına ilişkin tutum ve görüşleri. *Turkish Studies* (Elektronik), 10(2), 1051-1066.
<https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/TWpVME9EZ3hNUT09> sayfasından erişilmiştir.
- Erben, Şeyma Esin & Balaban, Jale (2015). Blogalanda blog yazarlarının etkileşim biçimleri ve görsel öğelerin kullanımı. *Global Media Journal: Turkish Edition*, 5(10), 176-207.
https://www.researchgate.net/publication/313404528_Blogalanda_Blog_Yazarlarinin_Etkilesim_Bicimleri_ve_Gorsel_Ogelerin_Kullanimi sayfasından erişilmiştir.
- Genç, Zülfü (2010). *Web 2.0 yeniliklerinin eğitimde kullanımı: Bir Facebook eğitim uygulama örneği*. Akademik Bilişim'10 - XII. Akademik Bilişim Konferansı'nda sunulmuş bildiri, Muğla Üniversitesi, Muğla.
https://ab.org.tr/ab10/kitap/genc_AB10.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Grosbeck, Gabriela (2009). To use or not to use web 2.0 in higher education? *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 1(1), 478-482.
https://www.researchgate.net/publication/234144800_To_use_or_not_to_use_web_2_0_in_higher_education sayfasından erişilmiştir.
- İnal, Ezgi & Arslanbaş, Fatih (2021). Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde iletişim odaklı web 2.0 araçları ve uygulama örnekleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, (Özel Sayısı), 228-249.
<http://dx.doi.org/10.35675/Befdergi.850781>
- Kaplan, Andreas & Haenlein, Michael (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of social media. *Business Horizons*, 53(1), 59-68.
https://www.researchgate.net/publication/222403703_Users_of_the_World_Unite_The_Challenges_and_Opportunities_of_Social_Media sayfasından erişilmiştir.
- Lyp-Bielecka, Aleksandra (2013). Wortschatzlehren und -lernen mit Hilfe von Web 2.0-Werkzeugen. *Linguistyka Stosowana/Applied Linguistics/Angewandte Linguistik*, 8, 67-79.
https://www.bazhum.muzhp.pl/media/files/Lingwistyka_Stosowana_Applied_Linguistics_Angewandte_Linguistik/Lingwistyka_Stosowana_Applied_Linguistics_Angewandte_Linguistik-r2013-t-n8/Lingwistyka_Stosowana_Applied_Linguistics_Angewandte_Linguistik-r2013-t-n8-s67-79/Lingwistyka_Stosowana_Applied_Linguistics_Angewandte_Linguistik-r2013-t-n8-s67-79.pdf sayfasından erişilmiştir.
- MEB (2018). *2023 eğitim vizyonu*.
https://2023vizyonu.meb.gov.tr/doc/2023_EGITIM_VIZYONU.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Miles, Matthew, B. & Huberman, A. Michael (1994). *Qualitative data analysis: An expanded Sourcebook*. Second edition. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Özdemir, Osman (2017). Türkçe öğretiminde dijital teknolojilerin kullanımı ve bir web uygulaması örneği. *Turkish Studies* (Elektronik), 12(4), 427-444.
<https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/TWpjNE1URTNodz09> sayfasından erişilmiştir.

- Öztürk, Döndü, İncebel, Fadime, Balkan, Fatma, Yıldırım, Tülay & Canoğlu, Yasemin (2017). *Wie bitte Lehrbuch A1.1*. Ankara: MEB Yayınları.
- Tılıç, Görkem (2020). Eğitimde dijitalleşme kapsamında oyunlaştırma kavramı. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 671-695. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sanatvetasarim/issue/58750/848515> sayfasından erişilmiştir.
- Yalçın, Ceyda (2020). Yabancı dil olarak Almanca öğreniminde web 2.0 araçlarının kullanımı. *International Journal Of Language Academy*, 33(33), 344-357. <https://dx.doi.org/10.29228/ijla.43170>